

M.T.I.

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

60.010/V

Külföldi hírek

s z e r d a .

kk 1. v á r h a t ó

pl/ny nt

1977 augusztus 31./mti/

moszkva:

arafat látogatása folytatódik

párizs:

suarez spanyol kormányfő megbeszélései

new york:

bt-konzultációk ciprusról

peking:

megkezdődnek tito tárgyalásai a kínai vezetőkkel

salisbury:

„választások”, rhodesiában

nairobi:

owen és young megbeszélései

7.05/ny

--

-1-

P. f. 100

kk 2. tito pekingben

ae/ny nt

peking, 1977 augusztus 31.

aczel endre, az mti tudósítója jelenti:

jozsip broz tito, jugoszláv államfő pekingi látogatásának második napján felkereste mao ce-tung mauzóleumát.

a tienanmen téren épült óriási emléksarnokot hivatalosan még nem avatták fel, és a vele kapcsolatos munkálatok is csak néhány nappal ezelőtt fejeződtek be.

ugyancsak alig 48 órája, hogy a kínai sajtó hirt adott róla: a szakembereknek tízhónapos munkával sikerült végleg megoldaniuk a holttest konzerválásának problémáját.

^{tito} az első külföldi államférfi, aki a nyilvánosság előtt még mindig zárt mauzóleumot felkereste.

a jugoszláv elnök koszorút helyezett el mao ce-tung kristály szarkofágjánál, amelyben az elhunyt földi maradványai nyugszanak.

a mauzóleumnál tett látogatás befejeztével megkezdődtek a hivatalos kínai-jugoszláv tárgyalások. a vendéglátók delegációját hua kuo-feng, a kkp kb elnöke, miniszterelnök, a vendégeket jozsip broz tito vezette.

a tárgyalások részleteiről egyelőre nincs hír.

-.-

kk 3. suarez párizsban

bd/ny bj

párizs, 1977 augusztus 30.

baracs dénes, az mti tudósítója jelenti:

kedden este párizsba érkezett adolfo suarez spanyol miniszterelnök, aki koppenhágából jött - utban róma felé - 24 órát tölt a francia fővárosban. a madridi kormányfőt, aki nyugat-európai körútján spanyolország közöspiaci felvételének akadozó ügyéről kíván tárgyalni és ha lehet, új lendületet próbál adni a felvételi eljárásnak, szerdán előbb giscard d'estaing francia elnök, majd raymond barre miniszterelnök fogadja.

/folyt köv/
7.45/ny

-2-

F 8:05

kk 3. / suarezfolyt/ny

bár franciaország és déli szomszédja között a politikai kapcsolatok kitűnőek és a francia államfő bensőséges személyes kapcsolatot tart fenn jános károly királlyal és fiatal miniszterelnökével, a párizsi megfigyelők inkább a szerdai találkozások kényes voltát hangsúlyozzák. párizs: elvben támogatja a spanyol kérelmet, mégis tart a spanyol mezőgazdasági konkurrenciától: minden engedmény a drágábban termelő francia gyümölcs és bortermelők elégedetlenségét váltaná ki és a választási évben, illetve az azt előreláthatóan követő politikai harcokban értékes szavazatokba kerülne a kormánypártoknak. / francia gazdasági körökben azonban veszélyesnek tartják a spanyol ipar versenyét is több iparágban. gondot okoz a franciáknak az is, hogy a madridnak biztosítandó feltételek precedensül szolgálnának az ugyancsak belépesi kérelemmel kopogtató görögök és portugálok számára.

párizsban suarez látogatása előtt emlékeztettek arra, hogy a nyár elején franciaország emlékiratban javasolta a közöspiaci mezőgazdasági politika felülvizsgálását a bor, a gyümölcs és a zöldségtermelés tekintetében - még a három új jelölt felvétele előtt.

a mediterrán jelentkezők felvétele belpolitikai vitákat is kivált a gallok földjén. a kormánytöbbségen belül egyfajta szóbeli ellenzéki szerepében fellépő jacques chirac több beszédben szögezte le, hogy ellenezné most madrid bebocsátását a közöspiaci kapun - míg a kormány elvben továbbra is pártolja. az fkp gazdasági okokból úgy véli, hogy a mediterrán-országok felvétele ebben a pillanatban nem volna helyes, míg a szocialisták hívei a bebocsátatásnak.

suarez miniszterelnök látogatása során meg fognak tárgyalni olyan kétoldalu problémákat is, mint a spanyol halászsok jelenléte a francia vizeken - azt követően, hogy a közöspiaci országok kétszáz tengeri mérföldes gazdasági zónát léptettek életbe a partjaikat övező tengereken. szó eshet a marseille-ben fogva tartott apalategui baszk nacionalistáról is. madrid apalategui kiadatását sürgeti, míg a baszk közvélemény a férfi szabadonbocsátását követeli.

7.55/ny

-.-
-3-

F 8:15

kk 4. john kennedy - uj

et/dm/ny nt w a s h i n g t o n , 1977 augusztus 31 /mti/

„ bizonyítékaik vannak arról, hogy gerald ford részletes tájékoztatást kapott arról, ki ölte meg kennedy elnököt és ki adta ki a parancsot a gyilkosságra, - jelentette ki kedden washingtonban tartott sajtóértekezletén willem oltmans holland ujságíró, aki szerint harvey oswald, az elnök állítólagos gyilkosa csupán egy „ áldozati bárány, „ volt. *Llee*

a holland ujságíró, aki az 1963-ban elkövetett kennedy gyilkosság óta nyomozott az ügyben, mostani bejelentésével újra felkeltette a közvélemény érdeklődését az ügy iránt.

oltmans közölte, hogy tudomása van arról, hogy létezik egy személy, aki a gyilkosság egész történetét elmesélte gerald fordnak. ford akkoriban szenátorként vett részt a warren-bizottság munkájában. mint ismeretes, a hivatalos vizsgálat szerint oswald „magányos gyilkosként, „ követte el tetteit.

az önmagát megnevezni nem óhajtó személy, a holland ujságíró szerint, ismerte, sőt közvetlen kapcsolatot tartott fenn franklin roosevelt-től gerald fordig minden amerikai elnökkel. /afp, taszsz, upi, ap/

--

kk 6. szovjet himnusz

ai/ny nt m o s z k v a , 1977 augusztus 31 /mti/

szerdán este a moszkvai rádióban és a televízióban első ízben hangzik fel a szovjetunió új állami himnusza, amelynek szövegét és zenéjét május 27-én hagyta jóvá a legfelsőbb tanács elnöksége. a moszkvai üzletekben már megjelentek a himnusz hanglemezei a nagyszínház /bolsoj/ zenekarának és kórusának közreműködésével. /taszsz/

8.05/ny

--
-4-

f. 8.30

kk.5. rövid hírek

ai/bm/a/nt 1977. augusztus 31./mti/

n e w o r l e a n s : anita

kedden az anita névre keresztelt hurrikán óránként 130 kilométeres sebességgel csapott le a mexikói öböl partvidékére. hat olajtársaság kénytelen volt bezárni tengeri furótornyait és evakuálni az azokon dolgozó több mint 3000 olajbányászt. a partvidéken alacsonyan fekvő városokból több ezer lakost kitelepítettek. /reuter/

p e k i n g : ap

az ap amerikai hírügynökség vezetőségének küldöttsége kéthetes látogatásra a kínai fővárosba érkezett. a küldöttség korábban tokióban járt, ahol találkozott hirohito császárral is. pekingben a delegáció egy ap-iroda megnyitására tárgyal. /ap/

t e h e r á n : pahlavi

lengyelországban és csehszlovákiában tett látogatása befejeztével kedden este hazaérkezett teheránba mohammad reza pahlavi sah, iráni államfő. /upi/

l i p a r i : hajó

mélytengeri buvárokkal együtt dolgozó amerikai régészek az időszerűség előtt, 3. évszázadban elsüllyedt görög hajó roncsaira bukkantak szicília partjainál. a részögekkel összetákolt, fából épült hajók szállítmányát: több száz amforát és különféle cserépedényeket lipari archeológiai múzeumában tanulmányozzák. /upi/

/folyt.köv./
8.00/a

- 5 -

f. 8.35

kk.5./ rövid hírek.....folyt./-a

t o k i ó: repülőgépszerencsétlenség

a japán légiereő t-2-es típusu gépe leszállás közben lezuhant egy tokiótól 300 kilométerre északra fekvő légitámaszpont közelében. a gép két pilótájának egyike szörnyethalt./afp/

g o l d e n : földrengés

amerikai szeizmológiai intézetek által regisztrált adatok szerint kedden a richter-skála szerint 6.6 fok erősségű földrengések rázták meg kolumbia központi területeit. áldozatokról, károkról nem érkeztek jelentések./reuter/

--

kk.7. carter - észak-írország

ai/bm/a/nt w a s h i n g t o n , 1977. augusztus 31./mti/

james carter, az egyesült államok elnöke kedden felhívással fordult az észak-írországi konfliktusban szemben álló felekhez, hogy tegyenek komoly erőfeszítéseket a váltság rendezésére és a tartós béke megteremtésére.

carter szerint washington pártatlan kíván maradni az ulsteri protestánsok és katolikusok ellentétének kérdésében, de reméli, hogy hamarosan véget ér az értelmetlen vérontás. az elnök felszólította az amerikai cégeket és magán-személyeket, hogy szüntessék meg a szembenálló feleknek juttatott pénzügyi támogatás folyósítását.

a békés rendezést követően az amerikai kormány jelentős beruházásokkal kíván hozzájárulni észak-írország gazdasági helyzetének fellendítéséhez, új munkaalkalmak teremtéséhez./reuter, ap/

--

8.04/a

- 6 -

F 8.40

kk 8. közel-kelet - diplomácia

ai/ai/ny nt k a i r ó , 1977 augusztus 31 /mti/

a kairói rádió szerdai jelentése szerint ismail fahmi egyiptomi külügyminiszter szeptember 17-én az egyesült államokba utazik. az egyiptomi diplomácia vezetője négy naposra tervezett hivatalos látogatása során cyrus vance külügyminiszterrel folytat tárgyalásokat a közel-keleti helyzetről, a genfi békekonferencia előkészítéséről, s találkozik carter elnökkel is.

ugyancsak kairói hírek szerint szeptember elején szadat elnök meghívására az egyiptomi fővárosba látogat suharto indonéz elnök./upi, ap/

--

kk 9. spanyolország: börtönlázadás

ai/ai/ny nt m a d r i d , 1977 augusztus 31 /mti/

gumilövedékek, könnyfakasztó bombák bevetésével két börtönlázadást vert le kedden a spanyol rendőrség. két foglyot súlyos sérülésekkel szállítottak kórházba. zamora és cordoba börtöneinek foglyai megszállták a fegyvertézet épületének háztetőit, követelve, hogy a politikai elítéltekre vonatkozó amnesztiarendelet érvényességét terjesszék ki a köztörvényes bűnözőkre is. barcelona és pamplona börtöneinek foglyai éhségsztrájkba léptek./reuter/

--

kk 10. szovjet-amerikai találkozó genfben

pm/ti/ny nt g e n f , 1977 augusztus 31 /taszsz/

a korábbi megállapodás alapján genfben augusztus 2-29. között tárgyalásokat folytatott a szovjetunió és az amerikai egyesült államok küldöttsége az új tömegpusztító fegyverfajták és az ilyen fegyverrendszerek eltiltásáról és ebben az összefüggésben a radiológiai fegyver eltiltásának kérdéséről. a tárgyszerű és konstruktív légkörben megtartott tárgyalásokon a felek kicserélték nézeteiket és kifejtették álláspontjukat az említett probléma megoldásának alternatív megközelítési módjairól. részletesen megvitatták a radiológiai fegyver eltiltásáról megkövetendő egyezmény kérdését.

a felek megállapodtak abban, hogy folytatják a tárgyalásokat./mti/

8.50/ny

-7-

F 8.50

kk 11. szovjet himnusz- tudósítói

ék/ny ng m o s z k v a , 1977 augusztus 31 /mti/

uj szöveggel és az eredeti dallamon végrehajtott hangszerelési változtatásokkal játsszák szeptember 1-től a szovjetunió állami himnuszát. az erről szóló törvényerejű rendeletet ez év május 27-én hozta meg a szovjetunió legfelsőbb tanácsának elnöksége.

az új himnusz szövegét és kottáját - a szerzők változatlanul: sz.v. mihalkov és g.el-regisztan, valamint a.v. alekszandrov- junius 12-én közölte a szovjet sajtó.

a szovjet himnusz, amelynek új szövege kifejezi a szovjet társadalomban az elmúlt évtizedekben végbement történelmi fejlődést, és aláhuzza a pártnak a fejlett szocialista társadalom vezetésében és irányításában betöltött növekvő szerepét, először augusztus 31-én este a nagyszínház zenekarának és kórusának előadásában hangzik el a szovjet televízió első programjának hirodóműsorában és a moszkvai rádió esti híresszefoglalójában.

a moszkvai rádió első programja adását hagyományosan a kreml szpasszkij bástyája toronyórájának harangjátékával és az állami himnusszal kezdi. szeptember elsejétől ez úgy módosul, hogy a rádió hajnali 5 és 6 órakor a nagyszínház zenekarának és kórusának előadásában elhangzó himnusszal kezdi, éjjelkor pedig zenekari előadásban felcsendülő himnusszal fejezi be adását. /pék/.

--

kkv12. okp - program - megállapodás végrehajtása

se/a/ng r ó m a , 1977. augusztus 31.

az olasz kommunista párt a dolgozó tömegek általános mozgósításával és a párt szerveinek, tagságának széleskörű cselekvő kezdeményezésével akarja érvényre juttatni a júliusban aláírt pártközi program-megállapodást - hangsúlyozza az okp tartományi és megyei titkárai kedden megtartott római tanácskozásán elfogadott határozat.

giovanni cervetti, a titkárság tagja politikai helyzetelémzésében felhívta a figyelmet arra, hogy bizonyos ,,kivárás,, tapasztalható a párt soraiban és ez a magatartás veszélyes lehet, hiszen megnehezítheti annak az ellenállásnak a leküzdését, amelyet a konzervatív erők a program-megállapodással szemben kifejteneek.
/folyt.köv./
8.55/a

- 8 -

Fi 9.30

kk.12./ okp.....folyt./-a

cervetti közölte, hogy az okp nem tartja lezártnak a kappler-ügyet és sürgette a képviselőház mielőbbi pozitív állásfoglalását a közbiztonsági és az állambiztonsági szervek átszervezésével kapcsolatban. megkülönböztetett figyelmet szentelt annak a 650 ezer fiatalnak, aki tanulmányainak befejeztével hiába keres munkát. a tanácskozáson határozat született, hogy mozgósítják a párt egész apparátusát és a kisz-t olyan tervek kidolgozására, amelyek a nemzetgazdaság általános fellendítésének szerves részeként előirányozzák a foglalkoztatottság növelését.

a program-megállapodásban érintett pártokról szólva cervetti azt mondta, hogy a kereszténydemokraták három főbb áramlatra tagolódnak: az egyik nyíltan dolgozik a kommunistákkal kötött program-megállapodás ellen, a másik azt állítja, hogy elfogadja, valójában azonban igyekszik csökkenteni jelentőségét és politikai hatását, a harmadik a megállapodás végrehajtása mellett áll, de ,,lombikba akarja zárni,, elszigetelve a tömegektől. a szocialista párt a megállapodás végrehajtása mellett áll, de nem mentes a kétségektől és a belső vitáktól - vélekedett a kommunista vezető.

cervetti végezetül abban összegezte a feladatokat, hogy a pártnak javítania kell politikai irányítómunkáját, újabb tömegekre kell kiterjesztenie befolyását és még sokkal kell tennie azért, hogy ,,bebizonyítsa kormányzóképeségét,,.

--

kk 13. beruházások - pravda

ék/ny ng m o s z k v a , 1977 augusztus 31 /mti/

,,,komplex módon építkezni,, címmel a beruházások helyzetével foglalkozik szerdai vezércikkében a moszkvai pravda. a vezércikk írója bevezetőben megállapítja: a szovjetunióban minden országnál többet építenek. csupán a x. ötéves terv elmúlt másfél évében több tucat milliárd rubel értékkel gyarapodtak az állóalapok. a sikeres beruházás titka, hogy a vállalatok párhuzamosan készülnek a kisegítő létesítmények, a lakóházak, kulturális és szociális intézmények.

/folyt köv/
9.05/ny

-9-

Fi 9.30

kk 13. / beruházások...folyt/ny

az szkp kb lapja a továbbiakban rámutat:

„komplex módon építkezni a beruházások hatékonyságának növelésével egyenlő. követendő a krasznójarszki határterület tapasztalata. a határterületi pártbizottság kezdeményezésére, számos minisztérium és tervezővállalat szakembereinek aktív részvételével kidolgozták a terület hosszulejárati regionális gazdaságfejlesztési programját. ennek alapján a ix. ötéves tervben több mint 9 milliárd rubelt ruháztak be, 450 üzemegység és vállalat készült el. jelenleg folytatódik a megkezdett nyolc ipari központ kialakítása, városok, települések épülnek. a határterületi pártbizottság mellett működő műszaki-gazdasági tanács nagy figyelmet fordít az ágazati és területi tervezésre.

a kamai teherautó-gyár, a bajkál-amur vasútvonal, az atommas, a dél-jakutiai, dél-tadzsikisztáni, nyugat-szibériai példa szemléletesen érzékeltetik a szovjet népgazdaság erejét.

a x. ötéves terv elmúlt másfél éve ugyanakkor azt is bizonyítja, hogy a beruházás frontján még mindig nem ritkák a nagy baklövések. elhúzódnak az átadások, megfigyelhető az anyagi-műszaki és pénzügyi eszközök szétforgácsolása, nő a befejezetlen beruházások száma. mindez sérti a népgazdaság fejlesztésének tervszerűségét. cserepoveczen például évről évre nő az ipari objektumok építési költsége, ugyanakkor elmaradtak a szociális és kulturális intézmények, bölcsődék, óvodák, szakközépiskolák építésében. ez a dolgozók erős fluktuációjához, a termelés hatékonyságának csökkenéséhez vezet. és ezek a tények nem egyediek,,.

„minden évben hatalmas összegeket fordítanak beruházásokra. ezek azonban csak akkor térülnek meg, ha minden rubelt gazdaságosan használnak fel,, - szögezi le a pravda./pék/.

..-

kk.14. jugoszláv tiltakozás

már/a/ng b e l g r á d ,1977. augusztus 31./mti/

a jugoszláv kormány jegyzékben tiltakozott az egyesült államok kormányánál az amerikában élő jugoszláv fasiszta emigránsok folytatódó terrorcselekményei miatt.

/folyt.köv./
9.05/a

- 10 -

F

kk.14./ jugoszláv.....folyt./-a

„az egyesült államokban működő jugoszláv külképviseletek és diplomaták ellen folytatódó terrorcselekmények - állapítja meg a jegyzék - éles ellentétben állnak az amerikai és a jugoszláv kormány azzal az óhajával és készségével, hogy tovább fejlesszék a két ország viszonyát és együttműködését. a jugoszláv kormány nem tartja elfogadhatónak azt a tényt, hogy a jugoszláv külképviseletek és diplomaták elleni, évek óta ismétlődő terrorcselekmények elkövetőit még mindig nem fogták el és nem állították bíróság elé.

a jugoszláv kormány elvárja, hogy a felelős amerikai szervek határozott nyomozást indítsanak a terrorcselekmények elkövetői - köztük a san franciscói jugoszláv főkonzulátus felgyújtói - kézrekerítésére, és energikus intézkedéseket foganatosítsanak a bűnöző fasiszta csoportok és központok felszámolására,,.

a san franciscói jugoszláv főkonzulátus épületében ez év július 15-én okozott tűzkár mintegy 50 ezer dollár volt és az épületet még mindig nem állították helyre.

..-

kk 15. ciprus

df/gi/ny ng

1977 augusztus 31 /mti/

n e w y o r k

jacques leprette, nagykövet, a biztonsági tanács soros francia elnöke kedden délután tájékoztató jellegű konzultációt folytatott ciprus kérdéséről. az ensz szóvivője közölte: szerdán újabb konzultációkra kerül sor az érdekeltekkel és csak ezt követően kerül sor a biztonsági tanács formális ülésére.

i s t a n b u l

i.s. caglayangil török külügyminiszter istanbulban elítélően nyilatkozott a görög cipriótáknak arról a kéréséről, hogy a biztonsági tanács mielőbb üljön össze famagusta ciprusi város török lakosokkal való betelepítésének megvitatására. a török diplomácia vezetője kijelentette: egyáltalán nem indokolt a biztonsági tanácsot mozgósítani famagusta ügyében, mivel ez a város a ciprusi török szövetségi állam szuverenitása alatt áll.
/ap, upi/

9.30/ny

-11-

F

kk 16. szovjet tanévnyitó

ék/ny ng m o s z k v a , 1977 augusztus 31 /mti/

szeptember elseje az új tanév első napja a szovjetunió valamennyi oktatási intézményében. több mint 45 milliónyian kezdik meg vagy folytatják tanulmányaikat az új oktatási évben az iskolák és főiskolák nappali és esti tagozatán.

a nyári hónapokat országsszerte a régi iskolaépületek felújítására, új tanintézetek építésére fordították. a legtöbb új iskola ukrájnában, gruziában és litvániában épült.

az összövetségi és köztársasági tanykönyvkiadók mindent elkövetnek annak érdekében, hogy „becsengetés előtt” az iskolákba kerüljön több mint 280 millió tankönyv, köztük az eszkimó gyerekek új színes ábécés könyve is.

az 1977-78-as tanév első napján 150 ezer fiatal pedagógus lép először a katedrára. több mint egy millió „golya”, kezdi meg tanulmányait a szovjetunió 860 egyetemén és főiskoláján és ezzel öt millió fölé emelkedik az egyetemi polgárok száma. a x. ötéves tervben három és fél millió felsőfoku végzettségű szakember áll munkába.

az új tanév legelső óráját szerte a szovjetunióban az egy hónap múlva elfogadásra kerülő új alkotmány szövegével való ismerkedésnek szentelik./pék/

--

kk 17. foglalkozási tilalom az nszk-ban

hj/ny nt m o s z k v a , 1977 augusztus 31./taszsz/

a kasseli bíróság egyik nemrégiben hozott ítélete arról tanúskodik, hogy a marxizmus tanait követni nyugatnémetországban ma is veszélyes - írja a szerdai számában a pravda. - a vita nem tudományos szinten folyik, hanem bíróság ítélkezik azok felett, akik marx és engels híveinek vallják magukat. legutóbb a kasseli bíróság hozott olyan ítéletet, amely a fiatal silvia hingoldot megfosztja tanításhoz való jogától. büne abban áll, hogy a német kommunista párt tagja. büntetendő a szovjetunióhoz és az ndk-hoz, valamint a két szocialista ország pártjaihoz fűződő szoros kapcsolat és szolidaritás.

/folyt köv/
10.35/ny

-12-

F. M. 30

kk 17. foglalkozási tilalom...folyt/ny

mindez akkor történik a német szövetségi köztársaságban, amikor ugyanott különböző körök élénken törekszenek a fasizmus rehabilitációjára, egyre gyakoribbak a neofasisták és volt náci barátai találkozói és ezeken a rendezvényeken megjelennek a bundeswehr képviselői is.

a mult erőinek ujjaéledése készítette willy brandtot, az spd elnökét arra, hogy levélben forduljon schmidt kancellárhoz. a német szociáldemokrata párt vezetője ebben kéri a szövetségi kancellárt, hogy hozzon intézkedéseket, amelyek gátat vetnek az ilyen irányu fejlődésnek a német szövetségi köztársaságban és amelyek „megakadályozzák a szélsőjobboldali militarista egyesülések és politikai csoportok nyílt fellépését, és a hatóságok ehhez nyújtott segítségét, miközben az ez ellen tiltakozó polgárokat bírói uton vonják felelősségre, - idézi befejezésül a levelet a pravda./mti/

--

a szerkesztő ségek tájékoztatására!

kk.18 sziad barre

ai/a/nt k a i r ó , 1977. augusztus 31./afp/

sziad barre szerdán hajnalban a szovjet fővárosból a krimbe utazott, hogy ott találkozzék leonyid brezsnyevvel, az szkp kb főtitkárával, a legfelsőbb tanács elnökségének elnökével - jelentette az al ahram moszkvai tudósítója tájékozott szomáliai forrásokra hivatkozva.

a szomáliai elnököt alekszej koszigin, a minisztertanács elnöke kísérte el a krimbe./mti/

--

kk.19. két hír jugoszláviából

már/a/ng b e l g r á d , 1977. augusztus 31./mti/

japán parlamenti küldöttség tartózkodik jugoszláviában icsitaro ide liberális demokrata párti képviselő vezetésével. a delegációt fogadta kiro gligorov, a jugoszláv nemzetgyűlés elnöke. a találkozón a jugoszláv-japán együttműködés további bővítésének lehetőségeiről tárgyaltak és aláírták a gazdasági és kereskedelmi kapcsolatok fejlesztésének szükségességét.

x x x

a jkszb elnökségének meghívására belgrádban tartózkodik paul laurent, a francia kp pb tagja. látogatása során megbeszélést folytatott dobrivoje vidics-el, a jkszb elnöksége végrehajtó bizottságának tagjával a két párt együttműködésének kérdéseiről. mindketten állást foglaltak az fkp és a jkszb kapcsolatainak erősítése mellett.

11.04/a

-- 13 -

F. M. 31

kk 20. peking - militarizálás -novosztji

pm/gi/ny nt m o s z k v a , 1977 augusztus 31 /mti/

mihail szladkovszkij, a szovjet tudományos akadémia le-
velező tagja, a kina-szakértők európai szövetségének alelnöke
a novosztji /apn/ szovjet sajtóügynökség hirmagyarázójának adott
nyilatkozatában megállapította, hogy a kínai kommunista párt xi.
kongresszusa célul tűzte ki kina háborus előkészületeinek
fokozását. mao ce-tungnak azt a propaganda-tézisét, hogy a
,, szovjet revizionizmus le akarja igázni kínát,, a kongresszus
megerősítette, csakugy, mint az a maói teóriát, hogy sokasodnak
a háborura utaló jelek. a háboruknak mint ,, a nemzetek, álla-
mok, osztályok, politikai csoportok közötti ellentétek megoldása
módszerének elkerülhetetlenségére ,, vonatkozó maói eszme rádió-
aktív csapadékként hatotta át a kínai pártkongresszus dokumen-
tumait, - mutat rá szladkovszkij.

azzal összefüggésben, hogy a kínai külpolitika alapja to-
vábbra is a szovjetellenesség, és az antiszocializmus, a cikk-
író hangsúlyozta: az új pekingi vezetőség legalábbis két legköze-
lebbi célja: először szembeállítani a nyugatot és elsősorban az
egyesült államokat a szovjetunióval; másodsor, igazolni mao ce-
tung azon utasításainak megvalósítását, hogy ,, mely alagutakat
kell ásni, mindenütt meg kell menteni a gabonát,, és szorgalmat
kell a kínai hadsereg modernizálására.

szladkovszkij felhívja a figyelmet arra a körülményre,
hogy a kkp vezetői a külpolitikai irányvonal meghatározásánál ismét
megerősítették elkötelezettségüket a ,, három világról,, alko-
tott, antimarxista, az osztályszempontokat figyelmen kívül hagyó
elméletre. erre az elméletre azért van szükségük, hogy megindo-
kolják a kínai vezetők nyílt szövetségét az imperialista körök-
kel, harcra mozgósítsanak minden reakciós erőt a szovjetunió el-
len.

- nem kellett meglepetést, hogy hua kuo-feng nemcsak hogy
előterjesztette a kongresszuson mindazokat a régi politikai
jelszavakat, amelyeket örökségül kapott maótól, hanem alaposan
ki is használta a régi propaganda-fogásokat.

/folyt köv/
11.35/ny

-14-

RMS

kk 20. / peking...folyt/ny

igy például a szovjetuniót vádolta azért, mert nem vezettek ered-
ményhez a határtárgyalások. a valóságban a határprobléma a pe-
kingi vezetők messzemenő terveit tükrözte. a határ kérdése nem
vetődött fel sem 1924-ben, sem 1945-ben, sem 1949-ben, sőt 1950-
ben sem a szovjet-kínai szerződések megkötésénél. ezt a kérdést
mao ce-tung és környezete nem a tényleges történelmi és jogi
helyzet figyelembevételével vetette fel, hanem a nagy-hán sovi-
nizmus felszítása érdekében. ezzel szitja a fanatizmust a kínai
népben.

a kínai kommunista párt xi.kongresszusának a háborus elő-
készületek fokozását sürgető felhívásai feltétlenül óvatosság-
ra kell hogy intsenek - hangsúlyozza a szovjet tyós-. a kínai
vezetőknek ez a beállítottsága lényegében érinti valamennyi ál-
lam érdekeit, veszélyezteti a világbékét. ennek kapcsán szlad-
kovszkij felhívja a figyelmet arra a körülményre, hogy peking
kardcsörtető felhívásai nem egyszerűen propaganda jellegűek. ezek
már kifejezésre jutottak a kínai kommunista párt központi bizott-
sága politikai bizottságának összetételében. a hadsereggel kap-
csolatban álló személyek alkotják a kínai népköztársaság
legfőbb vezető szervének többségét.

- hosszútávú célokra utal az, hogy fokozott mértékben ké-
szítik elő kínát a háborura. egy ország, amely bojkottál minden,
a nemzetközi enyhülés megszilárdítására és a fegyverkezési haj-
sza csökkentésére irányuló lépést, egyebek között az öt nukle-
áris hatalom értekezletének összehívását, és amely nukleáris
fegyverrel rendelkezik, nemcsak szomszédai számára jelent ve-
szélyt. általában veszélyt jelentenek mao ce-tungnak a háboru-
ról vallott nézetei, amely szerint ,, normális jelenség,, az
emberiség felének kipusztítása.

- peking marxista köntösbe öltöztetett
megfogalmazásai mögött világosan kibontakozik a kínai külpolitika
szocialista-ellenes irányzata - jelentette ki végzetül mihail szlad-
kovszkij./apn/.

11.50/ny

-15-

RMS

kk.21. toth - Lityerurnaja gazeta

ki-/a/ng

m o s z k v a , 1977. augusztus 31./mti/

magasrangú amerikai tisztek, az amerikai felderítés képviselői adtak utasításokat robert c.toth amerikai újságírónak kémfeladatok végrehajtására. az amerikai újságíró nemrég meglehetősen zajos körülmények között kényszerült (elhagyni a szovjetuniót: az illetékes hatóságok tettenérték, amikor egy titkos találkozón bizalmas adatokat próbált megszerezni egy szovjet állampolgártól. az egyesült államok hivatalos szervei akkor azt hangoztatták, hogy az újságíró „csupán a parapszichológia kérdései iránt érdeklődött és egy ezzel kapcsolatos cikket kívánt megszerezni,,.

a Lityerurnaja gazeta legfrissebb számában v.valentyinov és b.roscsin, a lap két munkatársa adatokkal leplezte le toth tevékenységét. a két szovjet újságíró korábban már más amerikai tudósítók korántsem újságírói tevékenységére is fényt derített. a nyomozati adatokból például kiderül, hogy az a szovjet állampolgár, akivel toth, a los angeles times moszkvai tudósítója szigorúan konspiratív úton szervezett találkozót, egy fontos laboratórium vezetője olyan intézményben, amelyhez kívülállóknak sem sok közük lehet. toth olyan adatokat igyekezett tőle megszerezni, amelyek kifejezten kémkedési célokra lettek volna alkalmasak. külső irányításra toth igyekezett adatokat gyűjteni egyes fontos üzemek, intézmények elhelyezéséről, termékeik összetételéről, a személyi állományról, az intézmények vezetőiről is. ezeket az adatokat az egyesült államok moszkvai katonai-légi ügyi attaséjának irodájában várták tőle.

a Lityerurnaja gazeta cikkének szerzői ismertették több olyan bizalmas levelet, amelyeket az amerikai újságíró az egyesült államok különböző felderítő szolgálatainak, kémügynökségeinek magasrangú képviselőitől kapott. például robert waters, aki az egyesült államok katonai felderítésének munkatársa és korábban moszkvában teljesített szolgálatot, levelében meglepéssel közli toth-tal, hogy „a pentagonban is szó volt róla,, amikor samuel wilson vezérőrnagy, az amerikai katonai felderítés volt igazgatója jelentést tett moszkvai utjáról. „wilson igen elégedett volt azzal, hogy találkozhatott veled és igen nagy benyomást tettél rá,, - hangzik a levél.
/folyt.köv./
11.30/a

- 16 -

F

kk.21./ toth.....folyt./-a

a felderítő tiszt egyébként azt is közli toth-tal, hogy mi foglalkoztatja például haig tábornokot, a nato európai fegyveres erőinek amerikai főparancsnokát és jelzi, hogy ezeket a kérdéseket az amerikai újságíró személyesen vitathatja meg a tábornokkal,, amikor legközelebb találkoznak,,.

a szovjet lap hasonló részleteket ismeret más levelekből is, amelyeket az amerikai felderítő szolgálat egyes képviselői intéztek toth-hoz kifejezett utasításokkal. jellemző egyébként, hogy „védelmére,, még az amerikai hadügyminiszter, harold brown is kiállt.

az amerikai újságírót egyébként a szovjet hatóságok kihallgatása után szabadon engedték és - korábbi terveinek megfelelően - elhagyhatta a szovjetuniót. bár az amerikai sajtó „mártírként,, kezelte és toth azóta megjelent cikkeiben is igyekszik „ártatlanságát,, bizonyítani és azt állítja, hogy nem megfelelően bántak vele, a tények az ellenkezőjét bizonyítják. nemcsak hogy teljes mértékben biztosították számára törvényes jogait, hanem ezeknek szövegét irában is átadták neki. a szovjet hatóságok magatartására jellemző, hogy amikor kihallgatás közben az amerikai újságíró kijelentette, részt kell venni az egyesült államok nagykövetségén egy ebéden, haladéktalanul felfüggesztették a kihallgatást.
/ kis csaba/

--

kk.22. képviselő - verés

leh/a/ng

m a d r i d , 1977. augusztus 31.

Lehel miklós, az mti tudósítója jelenti:

spanyol parlamenti körökben nagy vihart keltett a parlamenti immunitás első ízben történt megsértése, amely szombaton este santanderben következett be, amikor is egy tüntetés során rendőrök bántalmazták és őrizetbe vették jaimé blanco garciát, a spanyol szocialista munkáspárt parlamenti képviselőjét. az eset kapcsán a szocialista képviselőcsoport a képviselőház plenáris ülésének összehívását kérte, antoni hernandez gil, a cortes elnöke pedig parlamenti vizsgálóbizottságot nevezett ki az ügy tisztázására. rodolfo martin villa belügyminiszter is vizsgálatot rendelt el a felelősség megállapítására és közölte: kész lemondani tisztségéről is, ha ez szükségesnek mutatkozik. hozzáfűzte azonban, előbb meg kell állapítani, hogy a rendfenntartó erők valóban túllépték-e hatáskörüket. addig nem tud hitelt adni az események egyetlen verziójának sem.
/folytköv./
11.45/a

- 17 -

F

kk.22./ képviselő-.....folyt./-a

a spanyol szocialista munkáspárt végrehajtó bizottsága - értesülések szerint - kérni kívánja a belügyminiszter és a santanderi kormányzó lemondását, de meg akarja várni a parlamenti vizsgálat eredményét.

a santanderi kormányzónak a történetekről kiadott közleménye szerint a képviselő csak akkor fedte fel kilétét a rendőrök előtt, miután három kísérőjével együtt előállították az őrszobára. a közlemény azt is bejelenti, hogy az incidensben szerepelt három rendőr feljelentette a bíróságon a szocialista képviselőt, mert,, sértegette és megtámadta őket,,.

..-

kk.23. suarez körútja - spanyol sajtó

Leh/a/ng m a d r i d , 1977. augusztus 31./mti/

a spanyol lapok szerdai számukban adolfo suarez miniszterelnök körutazását kommentálva, örömmel állapítják meg, hogy a spanyol kormányfő koppenhágában teljes támogatásra talált a közös piacba történő felvételre vonatkozó spanyol kérelem tekintetében. egyöntetűen elismerik azonban, hogy suarez kedden este, párizsba érkezésekor, körútjának legnehezebb szakaszát kezdte el.

a diario 16 című madridi lap párizsi tudósítása szerint franciaország megosztott a spanyol belépés támogatását illetően. a nagyipar, elsősorban a multinacionalista vállalatok, feltétel nélkül támogatják. mezőgazdasági körökben viszont élesen ellenzik, mivel attól tartanak, hogy a spanyol belépés tönkre tenné a francia mezőgazdaságot. a legtöbb francia politikai párt, a gaulleistáktól a kommunistákig, a mezőgazdaság álláspontját támogatja. a spanyol lap szerint a francia elnök sem foglal egyértelműen állást és megkísérli megnyugtatni a földművelőket azzal, hogy a spanyol, portugál és görög belépés előtt az európai gazdasági közösség mezőgazdasági szabályainak felülvizsgálatát követeli. spanyolország viszont - legalábbis a diario 16 értesülése szerint - kész ipari téren engedelményeket tenni, hogy addig se sértse a francia és az olasz érdekeket, amíg meg nem oldják a borfeleslegek kérdését.

..-

12.00/a

- 18 -

F

kk 24. lelakatolt autók

Leh/ny ng m a d r i d , 1977 augusztus 31 /mti/

a madridi rendőrség kedden megkezdte a cepe / csapda / elnevezésű kereklakat alkalmazását azokra a gépkocsikra, melyek úgy parkolnak a tilosban, hogy azzal a gyalogosok közlekedését akadályozzák / járdán, zebrán stb/. a gépkocsi első kerekére rászerezelt hatalmas lakat lehetetlenné teszi az autó elindítását mindaddig, amíg a rendőr - 500 peseta bírság befizetése ellenében - le nem veszi róla.

az intézkedés még a gyalogosok körében sem váltott ki egyhangú tetszést. amikor első ízben alkalmazták egy taxissal szemben, 700-an - túlnyomórészt gyalogjárók - spontán tüntetésbe kezdtek. a jogászok is megszólaltak már és a lakat alkalmazását, ami több nyugat-európai országban már évek óta több-kevesebb sikerrel folyik, törvénytelennek és ,, a magántulajdon megsértésének,, minősítették.

..-

kk 25. rövid hírek

hj/ny nt 1977 augusztus 31 /mti/

d a c c a : árviz

banglades északi részén kedden öt ember vesztette életét a hullámokban és az árviz közel 10.000 családot kényszerített otthonából menekülni. mint a mentőcsapatok egyik tisztje elmondta, sokakat fogva tart a víz, néhányan fák tetején várják a segítséget./reuter/

h a n n o v e r : elefánt

kedden egy fogászati kezelés közben elpusztult a hamoveri állat 26 éves elefántbikája, tembo. az orvosok az állat agyán keletkezett lyukat akarták betömni, de altatás közben tembo olyan szerencsétlenül feküdt le, hogy helyrehozhatatlanul megsérült. /dpa/

m o s z k v a : delegáció

pyotr sztrautmanisz, a szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnökségének elnökhelyettese vezetésével szerdán szovjet állami és pártküldöttség utazott a libiai arab szocialista államba. a szovjet delegáció részt vesz a forradalom 8. évfordulójára rendezett ünnepségeken./taszsz/

/folyt köv/
12.05/ny

-19-

Lnépi

F

kk.22./ képviselő-.....folyt./-a

a spanyol szocialista munkáspárt végrehajtó bizottsága - értesülések szerint - kérni kívánja a belügyminiszter és a santanderi kormányzó lemondását, de meg akarja várni a parlamenti vizsgálat eredményét.

a santanderi kormányzónak a történetekről kiadott közleménye szerint a képviselő csak akkor fedte fel kilétét a rendőrök előtt, miután három kísérőjével együtt előállították az őrszobára. a közlemény azt is bejelenti, hogy az incidensben szerepelt három rendőr feljelentette a bíróságon a szocialista képviselőt, mert,, sértegette és megtámadta őket,,.

..-

kk.23. suarez körútja - spanyol sajtó

Leh/a/ng m a d r i d , 1977. augusztus 31./mti/

a spanyol lapok szerdai számukban adolfo suarez miniszterelnök körutazását kommentálva, örömmel állapítják meg, hogy a spanyol kormányfő koppenhágában teljes támogatásra talált a közös piacba történő felvételre vonatkozó spanyol kérelem tekintetében. egyöntetűen elismerik azonban, hogy suarez kedden este, párizsba érkezésekor, körútjának legnehezebb szakaszát kezdte el.

a diario 16 című madridi lap párizsi tudósítása szerint franciaország megosztott a spanyol belépés támogatását illetően. a nagyipar, elsősorban a multinacionalista vállalatok, feltétel nélkül támogatják. mezőgazdasági körökben viszont élesen ellenzik, mivel attól tartanak, hogy a spanyol belépés tönkre tenné a francia mezőgazdaságot. a legtöbb francia politikai párt, a gaulleistáktól a kommunistákig, a mezőgazdaság álláspontját támogatja. a spanyol lap szerint a francia elnök sem foglal egyértelműen állást és megkísérli megnyugtatni a földművelőket azzal, hogy a spanyol, portugál és görög belépés előtt az európai gazdasági közösség mezőgazdasági szabályainak felülvizsgálatát követeli. spanyolország viszont - legalábbis a diario 16 értesülése szerint - kész ipari téren engedelményeket tenni, hogy addig se sértse a francia és az olasz érdekeket, amíg meg nem oldják a borfeleslegek kérdését.

..-

12.00/a

- 18 -

F

kk 24. lelakatolt autók

Uhe/ny ng m a d r i d , 1977 augusztus 31 /mti/

a madridi rendőrség kedden megkezdte a cepe / csapda/ elnevezésű kereklakat alkalmazását azokra a gépkocsikra, melyek úgy parkolnak a tilosban, hogy azzal a gyalogosok közlekedését akadályozzák / járdán, zebrán stb/. a gépkocsi első kerekére rászert hatalmas lakat lehetetlenné teszi az autó elindítását mindaddig, amíg a rendőr - 500 peseta bírság befizetése ellenében - le nem veszi róla.

az intézkedés még a gyalogosok körében sem váltott ki egyhangú tetszést. amikor első ízben alkalmazták egy taxissal szemben, 700-an - túlnyomórészt gyalogjárók - spontán tüntetésbe kezdtek. a jogászok is megszólaltak már és a lakat alkalmazását, ami több nyugat-európai országban már évek óta több-kevesebb sikerrel folyik, törvénytelennek és ,, a magántulajdon megsértésének,, minősítették.

..-

kk 25. rövid hírek

hj/ny nt 1977 augusztus 31 /mti/

d a c c a : árviz

banglades északi részén kedden öt ember vesztette életét a hullámokban és az árviz közel 10.000 családot kényszerített otthonából menekülni. mint a mentőcsapatok egyik tisztje elmondta, sokakat fogva tart a víz, néhányan fák tetején várják a segítséget./reuter/

h a n n o v e r : elefánt

kedden egy fogászati kezelés közben elpusztult a hamoveri állat 26 éves elefántbikája, tembo. az orvosok az állat agyán keletkezett lyukat akarták betömni, de altatás közben tembo olyan szerencsétlenül feküdt le, hogy helyrehozhatatlanul megsérült. /dpa/

m o s z k v a : delegáció

pyotr sztrautmanisz, a szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnökségének elnökhelyettese vezetésével szerdán szovjet állami és pártküldöttség utazott a libiai arab szocialista államba. a szovjet delegáció részt vesz a forradalom 8. évfordulójára rendezett ünnepségeken./taszsz/

/folyt köv/

-19-

Lnépi

F

kk 25. / rövid hírek...folyt/ny

kuala lumpur: nemzeti ünnep

malaysia az angliától való függetlenségének 20. évfordulóját ünnepli. ebből az alkalomból husszein onn miniszterelnök felhívta az ország lakosságát, hogy tegyenek félre minden faji megkülönböztetést, és egységesen küzdjenek a haladásért. „remélem, hogy a fokozott erőfeszítés és együttműködés eredményeként létrejön egy egységes malaysiai nép... az ország lakossága egyébként malájokból / 53 százalék/, kínaiakból / 35 százalék/ és indiaiakból / 11 százalék/ áll./upi/

--

kk.26. amerikai fotókiállítás - szovjet lap

ki/a/ng m o s z k v a , 1977. augusztus 31./mti/

a tények cáfolják egyes amerikai lapoknak azt az állítását, hogy a szovjet hatóságok, „súlyosan megcenzurálták, egy amerikai fotókiállítás anyagát. a kiállítást szervező philippe duchateau egy nyilatkozatában azt mondta, hogy a hatóságok, „az anyag nyolcvan százalékának bemutatását nem engedélyezték... az igazság ezzel szemben az, hogy a bemutatásra szánt anyagban szerepelt 350 könyv és folyóirat közül a szovjet hatóságok mindössze 16 fotóalbumot és kilenc folyóiratot kifogásoltak.

a literaturnaja gazeta munkatársa felvilágosítást kért a kiállítás szovjet rendezőségétől, a szovjetunió kereskedelmi és ipari kamarájától. mint a tájékoztatásból kiderült, azok közül a könyvek közül, amelyeknek bemutatásához a szovjet fél nem járult hozzá, több album a pornográfiaival határos képeket közölt - ezt pedig a szovjet törvények tiltják. egy további fotóalbum egykori ss-katonákat igyekezett népszerűsíteni. olyan könyv is akadt - az alaska című album - amely szövegében szovjetellenes rágalmakat tartalmazott, olyan állításokat, hogy „a szovjetunió az egyesült államok megtámadására készül...“

frank ursino, a kiállítás amerikai igazgatója kijelentette, hogy együttműködése a szovjet rendezőkkel minden tekintetben kielégítő, a vitás kérdéseket gyakorlatiasan, ésszerűen és kölcsönös megalábródásra rendezték. az amerikai fotókiállítás anyagát sikerrel mutatták be kijevben, alma ata-ban, tbilisiben, ufaban, valamint novoszibirszkben és jelenleg moszkvában szerepel.

--

12.10./a

- 20 -

F

kk.27. tito - hua

ae/a/ng

p e k i n g , 1977. augusztus 31.

aczel endre, az mti tudósítója jelenti:

a hua kuo-feng vezette kínai és a joszip broz tito vezette jugoszláv küldöttség szerdán délelőtt két órában át tárgyalta egymással.

a tárgyaláson kínai részről a többi között teng hsziao-ping és li hszueh-nien, a kkp kb alelnökei, miniszterelnök-helyettesek is résztvettek, míg jugoszláv részről tito mellett sztane dolanc, a jkszelnöksége végrehajtó bizottságának titkára, minics miniszterelnök-helyettes, külügyminiszter és grlicskov, a jkszelnökség vb osztálytitkára volt jelen.

LKB

noha a tito-látogatás hangsúlyozottan állami jellegű, a kínai hivatalos hírügynökség a szerdai tárgyalásokról szóló anyagában a jugoszláv vezetőt - keddel ellentétben - a jugoszláv kommunisták szövetségének elnökeként is megnevezte.

egy jugoszláv szóvivő a szerdai eszmecsereét, „őszintének, szívélyesnek és barátinak, „minősítette. az új kínai hírügynökség hasonló jelzöt használt. jugoszláv tájékoztatás szerint hua és tito a kétoldalu kapcsolatok kérdését vitatta meg, de emellett szóba hoztak nemzetközi kérdéseket is, különös tekintettel a, „válsággócokra...“

a kínai központi sajtó erőteljesen hozzájárul ahhoz a jól meggfigyelhető igyekezethez, amellyel a vendéglátók a tito-látogatást, külsőségeit tekintve, egyedülállóvá próbálják tenni: a zsenmin zsipao szerdai számában három teljes oldalt töltenek meg a látogatás első napjáról szóló közlemények, illetve fényképek.

--

kk.28. ensz- leszerelés

pm/gi/a/éb

n e w y o r k , 1977. augusztus 31./taszsz/

new yorkban szerdán felújítja munkáját az ensz-közgyűlés rendkívüli leszerelési ülészakának összehívását előkészítő bizottság, amelynek feladata: meghatározni a rendkívüli ülészak konkrét dátumát és időtartamát. a rendkívüli ülészak arra hivatott, hogy jelentősen hozzájáruljon az emberiség egyik alapvető feladata, a fegyverkezési hajszja megszüntetése és a leszerelés megoldása útjainak kereséséhez. a rendkívüli ülészaknak fontos átmeneti szakasszá kell válnia a még szélesebb és tekintélyesebb fórum, a leszerelési világkonferencia összehívása felé. a leszerelési világkonferencia összehívásának gondolatát - mint ismeretes - szovjetunió vetette fel./mti/

12.40/a

- 21 -

F

kk.29. portugáliai összetűzés

leh/a/ng m a d r i d , 1977. augusztus 31./mti/

a spanyol fővárosba érkezett jelentések szerint 19 sebesült áldozata van a portugáliai alentejóban mezőgazdasági dolgozók és a köztársasági nemzeti gárda/csendőrség/ között kedden lezajlott összecsapásnak, két sebesült állapota súlyos. az incidens akkor robbant ki, amikor régi tulajdonosa birtokba akarta venni az alentejói július 22. termelőszövetkezet használatában lévő és a korábbi törvények értelmében kisajátított földjét. a tulajdonos traktorral behatolt a szövetkezet területére és megkezdte birtoka határainak kijelölését. az ott-tartózkodó 400 mezőgazdasági munkás azonban a traktor elé feküdt és így akadályozta meg a munka folytatását. ezután jelentek meg a helyszínen a karhatalmi erők és került sor a heves összecsapásra.

éppen az incidens napján ült össze a portugál fővárosban a forradalmi tanács, hogy döntsön a parlamentben a szocialisták és a szociáldemokraták szavazataival elfogadott új agrártörvény sorsáról. hosszú vita után olyan határozat született, hogy a melo antunes elnökletével működő alkotmányjogi bizottságtól kérnek véleményt arról, vajon az új törvény megfelel-e az alkotmány előírásainak. az alkotmányosság megállapítása az előfeltétele annak, hogy a törvényt a köztársasági elnök aláírja és kihirdesse.

a diario 16 című madridi lap tudósítása szerint keddi események fontos figyelmeztetést jelentenek, mert ha az új törvény életbelépése nyomán - amely lehetővé teszi sok volt nagybirtokos számára, hogy visszavegye szövetkezeti tulajdonba került földjét - általánossá válik a dolgozók ellenállása, olyan helyzet alakulhat ki, amelyben a kormánynak, amennyiben kitart a törvény végrehajtása mellett, nem marad más választása, mint az elnyomás általános alkalmazása.

--

12.48/a

- 22 -

F

kk 30. afrikai hírek

gr/gi/ny éb

1977 augusztus 31 /mti/

joshua nkomo, a zimbabwe hazafias front társelnöke elutasította azt az elgondolást, amely szerint a rhodesiai többségi hatalomátvételig tartó átmeneti időszakban ensz-békefenntartó erőket tartanának az országban. nkomo interjút a zambia daily mail közölte szerdán. az afrikai vezető kijelentette, hogy az új angol-amerikai rendezési csomagtervben szereplő és az átmeneti időszak ellenőrzésére kirendelt nemzetközi békefenntartó erőt szükségtelennnek tartja. „nem látjuk, milyen szerepe lenne az ensz-nek, hiszen nem a világszervezettel állunk szemben „- jelentette ki egyebek között nkomo.

az afrikai vezető jelezte, nincs tudomása arról, hogy ensz-csapatok bevetése valóban része lenne-e a rendezési terveknek. amennyiben azonban mégis így van, a hazafias front tudni kívánja, milyen feltételekkel vonulnának be rhodesiába.

a zambia daily mail hasábjain nkomo megismételte a hazafias front álláspontját, hogy az átmeneti időszakot a nemzeti felszabadító mozgalom egységeinek kell ellenőrizni. /reuter/

n a i r o b i

david owen brit külügyminiszter és andrew young, az egyesült államok ensz-nagykövete szerdán nairobiában a kenyai vezetőkkel ismertette a rhodesiai kérdés rendezésére vonatkozó javaslatokat. a nyugati diplomaták daniel arap moi kenyai alelnökkel és munyua waiyaki külügyminiszterrel találkoztak a kelet-afrikai fővárosban. elképzeléseikről, amelyek valamennyi érdekelt fél részéről számos bírálat ért, tájékoztatták a 49 afrikai államot összefogó afrikai egységsszervezet főtitkárát, william eteki mboumouát is. /upi/

x x x

az idi amin ugandai elnök elleni összeesküvés vádjával katonai bíróság elé állított 16 személy közül kettőt felmentettek - jelentette szerdán a kampalái rádió. apolo lawoko, az ugandai rádió adásainak korábbi cenzora állítólag csak azután csatlakozott az összeesküvőkhöz, miután halálosan megfenyegették. edward odria tanár pedig feladta társait a hatóságoknak, kettejük ellen elejtették a vádat, 14 társuk ügyét pedig tovább tárgyalják. /upi/

/folyt köv/
13.10/ny

-23-

F 13.40

kk 30. / afrikai....folyt/ny

p á r i z s

a nyugat-szaharában marokkó és mauritánia ellen harcoló polisario front egységei a múlt heti harcok során lelőttek egy marokkói vadászbombázót és 73 marokkói katonát tettek ártalmatlanná. az f-5-ös amerikai gyártmányu gép pilótáját és további 17 marokkói katonát foglyul ejtettek, páncélozott gépjárműveket, teherautókat és terepjárókat zsákmányoltak. a polisario hadijelentése nem tesz említést a front állományairól./reuter, afp/

--

kk 31. amerikai titkosszolgálatok - krasznaja zvezda

Pm/gi/ny ébl m o s z k v a , 1977 augusztus 31 /mti/

a krasznaja zvezda, a szovjet hadsereg központi lapja ,,a kém- és diverziós tevékenység eszközlésaként,, értékeli az egyesült államok hírszerző szolgálatai újjászervezésének a fehér ház által nemrégiben bejelentett terveit. a lap megállapítja: a washingtoni kormányzat erőfeszítései távolról sem azt célozzák, hogy véget érjenek a szennyes és törvénytelen felforgató műveletek, hanem éppen ellenkezőleg, azok serkentésére irányulnak. megalakítják a hírszerző feladatokat meghatározó országos központot turner tengernagy, az egyesült államok központi hírszerző hivatala / cia/ igazgatójának vezetésével. az új apparátus ,, határozza majd meg a konkrét feladatokat, minden hírszerző anyagok gyűjtésével foglalkozó szervezet számára,,.

a szovjet hadsereg lapja emlékeztet arra, hogy az egyesült államokban a ciá-n kívül a hadügyminisztérium, valamint a neki alárendelt haderőnemek - a szárazföldi hadsereg, a légiere és a haditengerészet - hírszerző szolgálatai, a pentagon nemzetbiztonsági ügynöksége, a külügyminisztérium hírszerző hivatala, valamint a szövetségi nyomozó hivatal / fbi/ foglalkozik országon belül és kívül kém- és hírszerző tevékenységgel.

most, a cia igazgatója teljhatalmát kap arra, hogy jóváhagyja a legkülönbözőbb hírszerzési célokat szolgáló művelet költségvetéseit, teljes és egyszemélyi felelősséget vállal az eredményekért.

/folyt köv/
13.50/ny

-24-

13.55

kk 31. / amerikai...folyt/ny

washington - írja a krasznaja zvezda - nagy reményeket fűz hírszerző szolgálatainak újjászervezéséhez. a fehér ház nyilatkozatában nyíltan kimondja: ,, a legfontosabb adminisztratív funkciókért való teljes felelősség egy emberre ruházásának azt kell eredményeznie, hogy fokozódik a külföldi államokban folytatott hírszerzés hatékonysága és rentabilitása,,. nem nehéz kitalálni - jegyzi meg a krasznaja zvezda-, hogy mit jelent ez a nyilatkozat. mindenekelőtt azt, hogy erősödik az amerikai hírszerző szervek felforgató tevékenysége a szovjetunió és a szocialista közösség más országai ellen. természetesen az amerikai ügynökök fegyvertárában megmaradnak az olyan eszközök, mint a merényletek, gyilkosságok, robbantások, diverziós csoportok küldése, köztörvényes bűnözők felhasználása, állami hivatalnokok megvásárlása, koholmányok fabrikálása a szovjetunióról, és sok minden egyéb./taszsz/

--

kk 33. molnyija- 1.

hj/gi/ny éb m o s z k v u , 1977 augusztus 31 /taszsz/

a szovjetunióban kedden földközeli pályára bocsátották a soronkövetkező hírközlési mesterséges holdat, a molnyija-1-et. a műhold feladata a nagytávolságú telefon- és táviróhálózat üzemeltetésének biztosítása, valamint a központi szovjet televízió műsorának továbbítása az orbita-rendszer távoli állomásaira: a magas északra, szibériába, a távol-keletre, közép-ázsiaiba.

a szputnyik magas elliptikus pályán halad. a föld felszínétől mért legnagyobb távolsága az északi félteke fölött 40.800 kilométer, a legkisebb, a déli félteke fölött 480 kilométer. keringési ideje 12 óra 16 perc, a pálya síkjának az egyenlítő síkjával bezárt szöge: 62.8 fok. az érkező adatok szerint a szputnyik berendezései előírászerűen működnek./mti/

13.55/ny

-25-

13.55

kk.32. kansan uutiset - észak-európa

df/ti/a/éb

h e l s i n k i , 1977. augusztus 31./mti/

észak-európa biztonsága szempontjából sajnálatra méltó az a tény, hogy norvégia lehetővé teszi területét a szovjetunió elleni ellenséges akciókra használják fel - állapítja meg a kansan uutiset című finn napilap. a részben norvégia területén folyó nato-hadgyakorlatok, valamint a norvég területen elhelyezett, loran-s, és az omega, rádió navigációs rendszerek felhasználása az amerikai atomtengeralattjárók biztosítására és a különféle katonai intézkedések a feszültség fokozását és nem az enyhülést szolgálják e térségben - mutat rá a lap.

finnország számára nem közömbös, miként halad a feszültség csökkentésének folyamata európa északi részén. finnország azon kezdeményezése, hogy hozzanak létre atomfegyvermentes övezetet e térségben, továbbra is időszerű és erről komolyan el kell gondolkodniuk az összes észak-európai országoknak. a norvég kormány arra vonatkozó utalásai, hogy területén nincs atomfegyver, továbbra is megalapozatlanok. köztudott, hogy az ilyen fegyvert hordozó atomtengeralattjáróknak lehetőségük van, hogy szabadon mozogjanak norvégia partmenti vizein. a dolgok ilyen állása csupán az egyesült államoknak lehet kedvező atomstratégiájának megvalósítása érdekében, de norvégia népének csak kárt okozhat - állapítja meg végezetül a finn lap./taszsz/

--

kk.34. szovjet-amerikai meteorológiai együttműködés

pm/gi/a/éb

w a s h i n g t o n , 1977. augusztus 31./mti/

az egyesült államok országos űrhajózási hivatalának képviselői virginia államban sajtóértekezletet rendeztek abból az alkalomból, hogy sikeresen befejeződött az a közös szovjet-amerikai program, amelynek keretei között a két ország tudósai együttesen vizsgálták a légkör felső rétegeit.

/folyt.köv./

14.30/a

- 26 -

Fi 1450

kk.34./ szovjet-amerikai.....folyt./-a

morris tapper dr., a szovjet-amerikai kozmikus meteorológiai munkacsoport amerikai társelnöke a sajtóértekezleten elhangzott nyilatkozatában hangsúlyozta, hogy az amerikai fél elégedett az együttműködésnek azzal a szellemével, amely jellemezte az együttes kutatómunkát.

a program során meteorológiai rakétákat bocsájtottak fel, és összehasonlították a nyert adatokat. a kétoldalu szovjet-amerikai egyezmény keretében megvalósított programban részt vett amerikai kutatóknak duke professor volt a vezetője, a szovjet csoporté pedig ivanovszkij professzor. a szovjet személyzet - a szovjetunió hidrometeorológiai szolgálatának képviselői - a „ koroljov akadémikus, „ kutatóhajón érkeztek az amerikai partokhoz.

mint a sajtóértekezleten hangoztatták, az együttes kísérletek nemcsak a tudomány sikeres fejlődését és az eredmények globális méretekben való alkalmazását teszik lehetővé, hanem kedvezőbb feltételeket is teremtenek a két ország békés célú együttműködése számára. ivanovszkij professzor elmondotta, hogy a végzett kísérletek számos kérdésre adnak választ a meteorológia és az űrkutatás területén.

duke professor megjegyezte, hogy a kozmikus meteorológia területén a szovjet-amerikai információ-csere révén fokozni lehet az időjárás prognózisok pontosságát, ami világszerte kedvezően befolyásolja majd a meteorológiai szolgálatok tevékenységének megbízhatóságát./taszsz/

--

kk.35. francia kormány - konjunkturális intézkedések

bd/a/ng

p á r i z s , 1977. augusztus 31.

baracs dénes, az mti tudósítója jelenti:

a francia kormány szerdai ülésén több intézkedést fogadott el a gazdasági tevékenység megélénkítése érdekében: a különböző gazdasági csatornába összesen ötmilliárd frankot, pumpálnak, annak érdekében, hogy elejét vegyék a fenyegető visszaesésnek.

/folyt.köv./

14.35/a

- 27 -

Fi 1456

kk.35./ francia.....folyt./-a

a giscard d'estaing államfő elnökletével megtartott kormányülés után az elysée-palota lépcsőjén raymond barre miniszterelnök kommentálta a bankkamatláb csökkentésétől az iskolásgyermek tanéveleji ,, ruhapénzének,, emeléséig terjedő ,,csomagot,,. kijelentette, hogy a kormány a foglalkoztatottság fenntartásáért tavasszal hozott, alapvetően a fiatal munkaerőt alkalmazó tőkéseknek nyújtott kedvezményeket tartalmazó intézkedéseket a gazdasági tevékenység ösztönzésére hozott lépésekkel kívánta teljessé tenni. a munkanélküliek száma ugyanis már most rekordot ért el, pedig csak ezután lépnek a munkaerőpiacra azok, akik idén végezték el tanulmányaikat.

a francia kormány ugyanakkor figyelembe vette a nemzetközi, különösen pedig az európai gazdasági helyzet alakulását is, pontosabban azt, hogy a konjunktúra,, bizonytalanabb,, mint ahogyan arra az év elején számítani lehetett. a gazdaság vérkeringésébe,, pumpált,, milliárdok ezt kívánják ellensúlyozni. ily módon a kormány megkísérli átvezetni a francia gazdaság hajóját az infláció és a visszaesés szirtjei között - ahogy barre mondotta: a kormány örökös az, hogy az ország ne essék vissza az inflációba, / amely azonban, mutatnak rá párizsban, így is több mint tíz százalékos/, de vigyáz az a is, hogy az ország ne sujjon gazdasági recesszió sem. a cél továbbra is az, hogy franciaországot kivezessék a válságból - barre azonban óvatosan ködött attól, hogy pontos terminust jelöljön meg erre. a miniszterelnök ugyanakkor jelezte, hogy nem hajlandó az elődje, jacques chirac által sürgetett megoldáshoz folyamodni és feladni eddigi gazdaságpolitikájának lényegét, a bér-emelések korlátozását. a gazdaságpolitikában - mondotta - még nem érkezett el a változtatás ideje.

a kormány ülésén, mint azt a tanácskozásról kiadott közlemény elmondja, giscard d'estaing államfő leszögezte, hogy a testület és a miniszterelnök változatlanul bírja teljes bizalmát. a nyilatkozatra az adott alkalmat, hogy raymond barre egy éve vette át jacques chiractól a miniszterelnöki bársonyszéket.

.-

14.46/a

- 28 -

F. 15.08

kk.36. nato - hadgyakorlat -sorozat

pm/gi/a/éb

b o n n, 1977. augusztus 31./mti/

a nato parancsnoksága megkezdte az újabb katonai demonstrációt a német szövetségi köztársaság területén. a ramsteini légitámaszponton /baden-württemberg/ leszálltak az első katonai szállítórepülőgépek amerikai katonai egységekkel. hamarosan az egyesült államokból az atlanti óceánon át vezető légihidon körülbelül 15 000 amerikai katonára és tisztra érkeznek az nszk, belgium és luxemburg repülőtereire.

ezzel a művelet veszi kezdetét a nato katonai manővereinek sorozata, amelyre már kilencedszer kerül sor ,,reforger,, fedőnévvel.

egyidejűleg az egyesült államokból körülbelül 50 phantom vadászbombázó érkezik az nszk repülőtereire.

a csapatokat nehézfegyverzettel látják el a különböző nyugatnémet tartományokban lévő amerikai katonai raktárakból. a hadgyakorlatokon részt vesznek a bajorország, baden-württemberg és hessen tartomány területén lévő szárazföldi csapatok. a nyugatnémet hadügyminisztérium közölte, hogy,, az nszk-ban ezek lesznek a legnagyobb őszi katonai manőverek,, amelyekben az amerikai hadseregnek és a bundeswehrnek, valamint más nato - hadseregeknek körülbelül 60000 katonája és tiszteje, több mint 11 000 harckocsi, páncélozott szállítójármű és gépkocsi, 90 harcirepülőgép és körülbelül 500 helikopter vesz majd részt.

ezek a gyakorlatok csupán egy részét képezik annak a nagyszabású hadgyakorlat-sorozatnak, amelyet a nato főparancsnoksága rendez a legközelebbi hónapokban nyugat-európa területén és légterében. mint hivatalosan közlik, ezek közül 10,, nagyszabású,, manővert az nszk területén rendeznek.

mint az unsere zeit, a német kommunista párt lapja írja, a rendkívüli méretű katonai demonstrációval a nato parancsnoksága,, ki akarja alakítani a bizonytalanság és a nyugtalanság légkörét, hogy igazolja a befolyásos nyugati körök által folytatott fegyverkezési hajszát politikáját,,. az ilyen akciók mérgezik európában a politikai légkört, és a fegyverkezési hajszát megszüntetéséről és a leszerelésről folytatott tárgyalások akadályozását célozzák; teljes mértékben ellenkeznek a széles tömegek politikai és társadalmi érdekeivel. - írja a lap./taszsz/

15.04/a

- 29 -

F. 15.08

kk.37. kiprianu

hj/a/éb n i c o s i a , 1977. augusztus 31./mti/

szpirosz kiprianu lesz, az augusztus 3-án elhunyt makariosz elnök utóda cipruson. kiprianu, aki azóta az ügyvezetői elnöki tisztséget látja el, mind a négy vezető politikai párt támogatásával, a kitűzött elnökválasztás egyetlen jelöltje volt. miután senki sem lépett fel ellene, lemondták a szeptember 10-re tervezett választásokat.

kiprianu a középtől jobbra álló politikus, megfigyelők makariosz követőjének tekintik.

az új elnököt makariosz nevezte ki külügyminiszterré, amikor a sziget 1960-ban megszerezte függetlenségét. kiprianu 1972-ben kényszerült lemondani, majd négy évet ügyészként dolgozott. 1976-ban tért vissza a politikai életbe, új pártot alapított, és pártja a parlamenti választásokon a baloldal és a szocialisták támogatásával 21 mandátumot szerzett meg 35-ből. így kiprianu lett a parlament elnöke. ebben a minőségében vette át makariosz halála után átmenetileg az államfői tisztséget.

a közelmúltban több ízben hangsúlyozta, hogy makariosz politikáját szándékozik folytatni a szigeten lakó törökök és görögök közötti béke megteremtése céljából. mint mondotta, továbbra is fenn kívánja tartani ciprus el nem kötelezett külpolitikáját, ápolva a baráti kapcsolatokat mind a keleti, mind a nyugati országokkal./upi,ap/

--

kk.38. közel-kelet

df/gi/a/éb 1977. augusztus 31./mti/

k a i r ó

az egyiptomi általános diákszövetség nyilatkozatot tett közzé, és ebben határozottan elítéli a reakciós erők mesterkedéseit.

a népünk számára nehéz napokban - hangoztatja a nyilatkozat - a reakciós erők keresztshadjárát indítottak az 1952-es, dicsőséges júliusi forradalom vívmányai ellen, amelyeket most megpróbálnak semmisnek tekintetni. mi, egyiptomi diákok köteleességünknek tartjuk kijelenteni, hogy a júliusi forradalom az egyszerű egyiptomiak döntő többsége vágyainak megtestesülése volt.

/folyt.kö/

15.20/a

Nm 1535

- 30 -

kk.38./ közel-kelet.....folyt./-a

az al-akhtar szerdai számában közzétett nyilatkozat a reakcióhoz intézett figyelmeztetés, és kifejezi az egyetemisták elkövettségét, hogy készek az egész néppel együtt visszaverni a reakciós erők mesterkedéseit./taszsz/

b e i r u t

a jobboldali pártokat tömörítő libanoni frontnak, a közelmúltban közzétett nyilatkozata és a dél-libanonban folyó harcok még bizonytaltabbá tették az országban kialakult helyzetet.

a libanoni vezetés folytatja a különböző politikai pártok és a palesztin ellenállási mozgalom képviselőivel megkezdett konzultációkat. ezek azt a célt szolgálják, hogy megfelelő feltételeket teremtsenek a staurai megállapodás harmadik szakaszának megvalósításához, amely a dél-libanonban kialakult helyzet normalizálását irányozza elő.

a szerdára tervezett libanoni-palesztin találkozón a palesztin delegáció damaszkuszban folytatott megbeszéléseinek eredményeit tárgyalják majd meg.

a libanoni sajtó ezzel kapcsolatban közli szalah khalafnak, az el fatah szervezet központi tanácsa tagjának nyilatkozatát. ebben hangsúlyozta, hogy a palesztin ellenállási mozgalom a staurai megállapodás megkötésének pillanatától kezdve szigorúan tartja magát a libanoni helyzet normalizálása és a kairói egyezmény végrehajtása érdekében vállalt kötelezettségekhez.

a dél-libanonban kialakult helyzet rendezésének útjában nagy akadályok nem állnak. a palesztinaiak hajlandók bármikor teljesíteni eliasz szárkisz libanoni elnök utasításait, s mindent megtenni libanon e térségében kialakult helyzet normalizálására.

szelim al-hossz libanoni miniszterelnök kijelentette, hogy kormánya szilárdan követni fogja a helyzet rendezését szolgáló irányvonalat. ezt azonban akadályozzák az ország bizonyos körzeteiben előforduló incidensek, s ezek nehezítik a libanoni béke megteremtését, de nem tudják megváltoztatni a kormány azon elkövettségét, hogy célját elérje. a miniszterelnök végzetül hangsúlyozta, hogy libanonnak meg kell őriznie egységét, függetlenségét, s az arab világban elfoglalt helyét.

/taszsz/

--

15.30 rj
Nm 1540

-31-

kk. 39. afrikai hírek

gr/ti/rj éb

1977. augusztus 31./mti/

s t o c k h o l m

thorbjörn fa:lldin svéd miniszterelnök élesen elítélte a dél-afrikai köztársaságnak nukleáris fegyverkísérlet végrehajtására irányuló szándékát. a miniszterelnök pártja, a centrum-párt megalakulásának 60. évfordulója alkalmából tartott beszédében egyebek között kijelentette, rendkívül nyugtalanítóak azok a hírek, hogy dél-afrika nukleáris robbantási kísérletre készül. köztudott, hogy a svéd kormány tevékenyen részt vesz a nukleáris le szerelésért folytatott harcban, és sikraszáll az atomfegyverek elterjedése ellen. a dél-afrikában végrehajtandó nukleáris kísérletnek végzetes következményei lehetnek - szögezte le a svéd miniszterelnök. megnehezíti az afrika déli részén kialakult bonyolult helyzet rendezését, komolyan veszélyeztetné a világbékét is - állapította meg beszédében thorbjörn fa:lldin /taszsz/

a n t a n a n a r i v u

didier ratsiraka, a madagaszkári demokratikus köztársaság elnöke felajánlotta, hogy személyesen közvetít etiópia és szomália között az ogadeni harcok beszüntetése érdekében - jelentették be hivatalosan antananarivuban.

ratsiraka elnök madagaszkári látogatásra hívta meg mengisztu hailé mariam etiópiai és sziad barre somáli államfőt, hogy egy békés, igazságos és egyenlő megoldásról tárgyaljanak.

mint jelentették, a közelmúltban madagaszkári jószolgálati küldöttség járt etiópiában és somáliában. /upi/

p á r i z s

a polisario front nyugat-európai szóvivője felszólította spanyolországot, hogy vizsgálja felül a nyugat-szaharai kérdésben elfoglalt álláspontját, és elutasította az 1975-ös madridi háromoldalu szerződést. a szóvivő suarez spanyol kormányfő párizsi látogatása alkalmából juttatta el nyilatkozatát a francia sajtó képviselőihez.

a polisario front közleménye törvénytelen és bűnös egyezménynek minősíti a spanyolország, marokkó és mauritánia között kötött megállapodást, amelyben madrid felosztotta nyugat-szahara gazdag természeti kincseit a két afrikai ország között. ez a szerződés népünk alapvető jogainak megcsufolását jelenti - hangoztatta a polisario képviselője, és kiemelte az ENSZ és az afrikai egységsszervezet által 1966 óta több ízben megerősített nemzetközi jogi megállapodásokat a népek önrendelkezésre és a függetlenségre való jogairól. /afp/

/folyt.köv./

15.35 rj
Nm 15.45

-32 -

kk. 39. / afrika... 1. folyt./rj

a francia külügyminisztérium utasította pretoriai nagykövét, tolmácsolja párizs „meglepetését”, a fogadó ország kormányának amiatt, hogy a dél-afrikai kormány egy tagja, owen horwood pénzügyminiszter, a legelemibb szokásokat megsértve, minősíthetetlen szavakkal illette guiringaud külügyminisztert. horwood nagy nyilvánosság előtt egy beszédében azt mondta: „az új külügyminiszterecske hazaszaladt, amikor dar es-salaamba megérkezve néhány fekete tüntetővel találta magát szembe.,,

a francia külügyminisztérium másrészt tájékoztatta roelof botha dél-afrikai külügyminisztert arról, hogy párizs figyelmen kívül hagyja horwoodnak azokat a kijelentéseit, amelyek szerint dél-afrika fenntartja magának a jogot, hogy nukleáris potenciálját ne csak békés célokra használja fel. /afp, upi/

a szerkesztőségek tájékoztatására!

n a i r o b i /afp/

sziad barre somáli államfő kedden moszkvába érkezett és az egész nap folyamán szovjet vezetőkkel tárgyalt - jelentette a moszkvai rádió nairobiában fogott adása alapján az afp.

a somáli államfő meleg fogadtatásban részesült moszkvában, ahová a szovjet vezetők meghívására látogatott - közölte a rádió. sziad barre szerdán délután a szovjetunióból néhány arab országba, köztük egyiptomba utazik.

a francia hírügynökség emlékeztet arra, hogy sziad barre hétfői elutazása óta a somáli rádió első ízben adott hírt az elnök hollétéről. /mti/

--

kk. 40. reforger-77 - moszkvai kommentár

ki/rj éb

m o s z k v a, 1977. augusztus 31./mti/

a moszkvai rádió szerdán kommentárban foglalkozott a „reforger-77”, fedőnévvel megkezdődött nagyszabású nato-hadgyakorlatokkal. az észak-atlanti tömb-látványos őszi erődemonstrációjának nincs más célja, mint hogy megmérgezze a légkört Európában, elősegítse a szovjetellenes propagandakampányokat - mutatott rá a kommentátor. a több nato-tagállamra kiterjedő hadgyakorlatok olyan feltételezésből indulnak ki, amelyek teljesen alaptalanul támadó szándékot tulajdonítanak a szovjetunióknak.

--

15.45 rj
Nm 15.55

-33 -

kk. 41. kínai gazdaság - rabotnicseszko delo

tj/rj éb s z ó f i a , 1977. augusztus 31./mti/

a rabotnicseszko delo, a bolgár kommunista párt központi bizottságának lapja szerdai számában a kínai gazdasági helyzet alakulásával foglalkozik. nikolaj lulcsev, a cikk írója behatóan elemzi a maoi örökség sajátosságait és az új kínai vezetés politikai-gazdasági koncepcióját.

a bolgár kommentátor megállapítja, hogy mao ce-tung halála után mind külföldön, mind kinában elterjedt a „maotlanítás”, koncepciója, amelyet megerősíteni látszott a „négyek”, letartóztatása is. hamarosan kiderült azonban, hogy a belső viszályt nem a különböző politikai irányzatok összezsapása, hanem pusztán a mao trónjáért folyó hatalmi harc váltotta ki. a gyakorlat nem igazolta azokat a reményeket sem, hogy az új kínai vezetés lemond majd a maoista dogmákról és a valódi szocializmus útjára vezeteti az országot. a kínai dolgozók keserűen vették tudomásul, hogy a maoizmus eszméi, politikai és gazdasági irányvonala változatlan marad, azaz a dolgozók anyagi helyzete nem fog megjavulni. a kínai gazdaság helyzetével foglalkozó áprilisi országos értekezlet, valamint a kínai kommunista párt xi. kongresszusa egyaránt megállapította, hogy a termelésben „pangás, sőt visszaesés”, tapasztalható. mindkét tanácskozáson felhívások hangzottak el az elvesztett idő pótlására, a közzétett anyagokból azonban nem vált világossá, hogy ezt milyen konkrét intézkedésekkel kívánják elérni.

mao utódainak beszédei és gyakorlati intézkedései megcáfolták azokat a reményeket is - hangoztatja a továbbiakban a rabotnicseszko delo cikke -, hogy az új vezetők a haditermelésről a polgári termelésre helyezik majd a hangsúlyt. hua kuo-feng például nemrég „fontos utasításokat”, adott egy újabb „gazdasági ugrás”, előkészítésére. ezek lényege - amint az a zsenmin zsipao vezércikkéből kitűnik - a haditechnikával összefüggő iparágak, azaz az atomenergia, az elektromos energia és az acéltermelés gyors ütemű fejlesztése. a többi iparágak az „utasítások”, azt tanácsolják, hogy támaszkodják saját erejére. egyes sinológusok számítása szerint kína 1972-ben 9,5 milliárd dollárt, 1973-ben pedig már 15 milliárd dollárt fordított katonai célokra.

nem kétséges - zárja fejtegetéseit a bolgár szemleíró -, hogy a jelenlegi kínai vezetők politikáját az az ókorból ismert fogás határozza meg, amelynek értelmében a saját népük jogos igényeinek kielégítésére képtelen vezetők mesterségesen felidéznek a háború rémét, s ily módon ideiglenesen megszilárdítják hatalmukat.

--

-34-

15.55 rj
Nm 16.05

kk. 42. bonni kabinet

or il éb

bonn, 1977. augusztus 31.

sándor istván, az mti tudósítója jelenti:

egésznapi ülést tart szerdán a nyugatnémet kormány: a napirenden a terrorizmus elleni harc kérdései, valamint a gazdasági élet fellendítéséhez szükséges állami intézkedések megvitatása szerepel.

mindkét téma szoros kapcsolatban van a következő évre szóló állami költségvetéssel, amelynek parlamenti vitája szeptember közepén lesz a bundestagban. a terroristák elleni hatékonyabb küzdelem jelszavával a belügyminisztérium, a bünyügyi rendőrség és más hatóságok az eredeti legtervezettnél nagyobb összegeket követelnek a maguk számára. a szerdai közgyűlésen ezzel foglalkozott vogel igazságügy- és maiho fer belügyminiszter. utóbbi néhány napon belül külföldön tárgyal apel pénzügyminiszterrel a rendőri intézkedések szigorításának anyagi fedezetéről.

a konjunkturális kérdésekkel kapcsolatos kormányállásponthoz teljes titoktartás fedi: a kormányzóvivő semmilyen utalást nem volt hajlandó tenni arra vonatkozólag, milyen intézkedésekkel igyekszik a schmidt-kormány megszüntetni a pangást az nszk gazdaságában, és milyen központi beruházásokat tervez a változatlanul magas szintű munkanélküliség csökkentésére. bonni sajtójelentések szerint a titokzatosság belső bizonytalanságot takar. sem schmidt, sem illetékes szakminiszterei nem tudtak még dönteni arról, hogy fokozottabb állami beruházásokkal, adóelengedésekkel, illetve kedvezményekkel, vagy a külföldi felvevő piac támogatásával kíséreljék meg kímoldítani a holtpontról a gazdaságot. az ellenzéki cdu-csu mindenesetre már egy héttel a költségvetési kormánynyilatkozat előtt, jövő csütörtökön parlamenti vitát kezd a témáról.

miközben a konjunkturális terveket illetően teljes a bizonytalanság, a német szakszervezeti szövetség /dgb/ riasztó jelentést tett közzé: a fiatalok munkanélküliségének száma szeptemberben rekordot ér el - 120 ezer fiatal keres majd elhelyezkedési lehetőséget. ez több mint 11 százalékos növekedés a tavaly nyári számarányokhoz képest, és „abszolút rekordot”, jelent a szövetségi köztársaság történetében. a dgb jelezte, hogy - nem várva meg a kormány esetleges intézkedéseit - maga indít „átfogó akciót”, a fiatalok munkalehetőségeinek javítása érdekében.

--

- 35 -

16.10/11
Nm 16.25

kk. rövid hírek

hjt il éb

1977. augusztus 31./mti/

hamm/westfál:rekord

mint a nyugatnémetországi hammban bejelentették, az nszk lakói az elmúlt évben kezeiken 52 milliárd márkát költöttek dohány-
neműre és alkoholra. az összeg jelentős részét - 35,4 milliárd
márkát - alkoholra költötték. a dohányosok abszolút értelemben
is növelték fogyasztásukat: 129,4 milliárd cigarettát szív-
tak el, ez az előző évihez képest közel 3 milliárdos emelkedést
jelent, az egy főre jutó fogyasztás elérte az évi 2103 darabot.
/dpa/

athén:földrengés

az athéni obszervatórium szerdán a várostól 250 kilométerre
nyugatra a richter-skála szerinti 5,5 erősségű földrengést észlelt.
rendőrségi jelentések szerint sérülés nem történt, és anyagi károk
sem keletkeztek./reuter/

chicagó:terror

április óta chicagóban több mint száz terrorakciót hajtottak
végre olyan feketebőrűek ellen, akik merészeltek letelepedni a
város zömmel fehérek lakta dél-nyugati negyedében. szerdán reggel
arthur hall, 23 éves feketebőrű fiatalember elvesztette kezét
és súlyosan megsebesült az arcán, amikor felrobbant a postás által
reggel kézbesített újságba rejtett házi készítésű bomba. szomszéd-
ja, a 32 éves allan campbell véletlenül észlelte a vékony drótot
újságján. kihívta a rendőrséget, és így menekült meg a robbanástól.
az ebben a negyedben lakó négerék egyébként sorozatosan
kapnak fenyegető leveleket is./taszsz/

--

- 36 -

16.15/11

Nm 16.30

kk. 44. franciaország-dél-afrika-tudósítói

bd il éb

párizs, 1977. augusztus 31./mti/

franciaország pretoriai nagykövete utasítást kapott párizs-
tól: tolmácsolja a dél-afrikai kormánynak párizs „megdöb-
benését”, azokkal „a legelemibb szokásokat sértő”, kijelenté-
sekkel kapcsolatban, amelyet egyik tagja, owen horwood pénzügy-
miniszter tett kedden pártjának, a nemzeti pártnak kongresszusán
guiringaud francia külügyminiszterről.

horwood, aki ugyanebben a beszédben kijelentette, hogy dél-af-
rikának jogában áll tetszése szerint felhasználni atompotenciál-
ját, guiringaud-t „az új francia külügyminiszterecske”, jelzővel
illette, aki „futásnak eredt, amikor néhány fekete tüntetővel ta-
lálta magát szembe dar-es-salaamban,,.

a párizsi demars nem érinti az atompotenciállal kap-
csolatos horwood-kijelentéseket, amelyek láthatóan ellentétesek a
pretoriai kormánynak a tervezett atomrobbantása ellen tiltakozó
francia jegyzék után adott nyilvános biztosítékaival. a quai
d'orsay ezzel kapcsolatban beírta azzal, hogy emlékeztessen rá: a
francia kormány tudomásul vette a dél-afrikai kormány erre illeté-
kes tagjának, botha külügyminiszternek nyilatkozatát, amely sze-
rint dél-afrika kizárólag békés célokra kívánja felhasználni
atompotenciálját.

--

kk. 45. külpolitikai hireink jegyzéke 16 óráig

ny nt

1977 augusztus 31.

1. várható
2. tito pekingben
3. suarez párizsban
4. john kennedy - új
5. rövid hírek:
new orleans: anita
peking: ap
teherán: pahlavi
lipari: hajó
tokio: repülőszerencsétlenség
golden: földrengés
6. szovjet himnusz
/folyt.köv./

- 37 -

16.20/11

Nm 16.35

kk 45./külpolitikai folyt./il

7. carter - észak-írország
8. közel-kelet-diplomácia
9. spanyolország: börtönlázadás
10. szovjet-amerikai találkozó genfben
11. szovjet himnusz-tudósító
12. okp-program - megállapodás végrehajtása
13. beruházások - pravda
14. jugoszláv tiltakozás
15. ciprus
16. szovjet tanévnyitó
17. foglalkozási tilalom az nszk-ban
18. sziad barre/szerk.táj./
19. két hír jugoszláviából
20. peking - militarizálás - novosztyi
21. toth - Lityeraturna gazeta
22. képviselő - verés
23. suarez körútja - spanyol sajtó
24. lelakatolt autók
25. rövid hírek
dacca: árvíz
hannover: elefánt
moszkva: delegáció
kuala lumpur: nemzeti ünnep
26. amerikai fotókiállítás - szovjet lap
27. tib - hua
28. ensz - leszerelés
29. portugália: összetűzés
30. afrikai hírek
31. amerikai titkosszolgálatok - kraszna zvezda
32. kansan uutiset - észak-európa
33. molnyija-1.
34. szovjet-amerikai meteorológiai együttműködés
35. francia kormány - konjunkturális intézkedések
36. nato-hadgyakorlat - sorozat
37. kiprianu
38. közel-kelet
39. afrikai hírek
40. reforger-77 - moszkvai kommentár
41. kínai gazdaság - rabotnicseszko delo
42. bonni kabinet
43. rövid hírek
44. franciaország
45. hírjegyzék

--

- 38 -

16.25/il
Nm 16.40

kk. 46. szocialista internacionálé - chile

pd ve il pi

rotterdam, 1977. augusztus 31.

polgár dénes, az mti tudósítója jelenti:

a szocialista internacionálé hétfőtől szerdáig tartó háromnapos ülést rendezett rotterdamban. a téma a chilei kérdés volt. az ülésre meghívták az unidad popular, a chilei népi egység minden pártjának képviselőjét. jelen volt a többi között volodia teitelboim, a chilei kommunista párt politikai bizottságának tagja, carlos altamirano, a szocialista párt főtitkára és clodomiro almeyda, a szocialista párt főtitkárhelyettese, az unidad popular végrehajtó bizottságának titkára. az ülészakon megvizsgálták a chilei kérdés minden vonatkozását, a többi között jelentéseket hallgattak meg az emberi jogok állandó megsértéséről és megállapították, hogy a gazdasági helyzet chileben állandóan romlik.

/külföldi

/chilei

az ülészak elhatározta, hogy sürgős feladatként a következőket jelöli meg:

először, a chilei kérdést az ensz-közgyűlés legközelebbi ülészakának napirendjére kell tűzni;

másodszor, meg kell szüntetni minden olyan hitel folyósítást chilenek, amelyet nemzetközi szervezetek adnak, és fel kell kérni a magánvállalatokat is, hogy ne támogassák a chilei fasisztákat;

harmadszor, fel kell kérni az ensz főtitkárát, kérjen információkat azokról a személyekről, akik etűntek chileben;

negyedszer, követelni kell a politikai szabadságjogok visszaállítását és a politikai foglyok szabadonbocsátását;

ötödször, tanulmányozni kell, hogyan lehetne elszigetelni a katonai juntát, és milyen gazdasági szankciókat lehetne ellene alkalmazni;

hatodszor, fel kell kérni minden kormányt, hogy szüntessen be minden fegyverszállítást chilenek;

/folyt.köv./
17.50/il

- 39 -

Nm 18.05

kk. 46./szocialista folyt./il

hetedszer, fel kell kérni a kormányokat, hogy adjanak azonnal vizumot a még bebörtönzött chileieknek;

nyolcadszor, meg kell kísérelni küldöttségek chilébe küldését, amelyeknek az lenne a feladata, hogy megvizsgálják a helyzetet;

kilencedszer, azok a kormányok, amelyek diplomáciai kapcsolatokat tartanak fenn chilével, állandóan követeljük a chilei kormánytól az emberi jogok helyreállítását.

az ülészek megállapította, hogy az egyesült államok nagy felelősséggel tartozik a chilei helyzet alakulásáért. az új kormányzat hivatalba lépése reményeket keltett. az a tény azonban, hogy carter meghívta pinochet tábornokot, hogy vegyen részt a panamai egyezmény aláírásánál, ami a chilei fasiszta rezsim egyfajta törvényesítését jelenti, visszalépést jelent az egyesült államoknak az emberi jogok kérdésében tanúsított magatartásában, és nagy felháborodást keltett a konferencia résztvevői között.

..-

kk. 47. carrillo

Leh ve il pi

madrid, 1977. augusztus 31.

Lehel miklós, az mti tudósítója jelenti:

„ha a centristák reánk akarnak kényszeríteni egy nem demokratikus monarchiát, nem fogadjuk el és a köztársaságra szavazunk, - jelentette ki santiago carrillo, az skp főtitkára segoviában egy pártértekezleten. a továbbiakban kifejtette, hogy spanyolországban még nincs demokrácia, hanem csak átmenet. a nép minden feltétel nélkül megválasztotta a cortest, amely azonban még nem rendelkezik teljes szabadsággal, mert még nem zúzták szét a korábbi rendszert és nem távolították el az elnyomás eszközeit, amelyek-től még számos falusi övezet szenved. ez a változás olyan szakaszt hozta el, amely közös igyekezet eredménye, és ebben - szinte hallgatóságos megállapodás alapján - a monarchiát megszilárdítani akaró erők, a demokratikus és a baloldali erők egyaránt résztvesznek.

/folyt.köv./
18.00/il
Nm 18.10

- 40 -

kk. 47./carrillo folyt./il

a szerkesztőségek tájékoztatására!

a voltaképpen az eurokommunizmusról tartott referátuma más részében az skp főtitkára foglalkozott a könyve kapcsán egyes szocialista országokban, főleg a szovjetunióban ellen intézett támadásokkal, amelyek őt a kommunizmus megosztójának minősítették. „pedig én nem vagyok az - mondotta -, emlékezni kell az 1948-as és az 1968-as eseményekre. nem én osztottam meg a kommunista pártot sem angliában, sem franciaországban, sem más országokban.

a kommunizmus megosztott és mások osztották meg, nem én. arra kell gondolni, hogy a kommunista ortodoxia, azt, aki nem gondolkodik ugyanúgy, nem tartja kommunistának, nem mondjuk, hogy az eurokommunizmus az egyetlen lehetséges opció - jelentette ki carrillo, majd utalt a különböző kommunista modellekre, mint kuba és néhány afrikai ország, és ebben az értelemben kijelentette, hogy minden népet és minden helyzetet sokkal szélesebb perspektívából kell nézni, és az együttműködés a kommunista pártok, a szabadságmozgalmak és a haladó erők között csak akkor lesz szélesebb és valóságos, ha tiszteletben tartják minden politikai helyzet realitását és a különböző erők harca feltételeinek különbözőségeit.

..-

kk. 48. hajótűz

it il pi

rotterdam, 1977. augusztus 31./mti/

mult csütörtök óta lángokban áll egy görög tengerhajó a hollandiai schelde torkolatának közelében. a 8100 tonnás attican unity antwerpenből indult dél-afrika felé, de nem sokkal kifutása után eddig ismeretlen okokból kigyulladt. a hajó rakománya robbanásveszélyes, ezért a 30 tagú legénységnek el kellett hagynia a fedélzetet, s a tüzoltóegységek sem közelíthetik meg a katasztrófa helyszínét.

a holland hatóságok sürgős intézkedéseket tettek a közeli falvak esetleges kiürítésére, mivel robbanás esetén mérgező gáz fejlődésére lehet számítani. jelenleg azonban a szél iránya nem teszi szükségessé a lakosság elköltöztetését./afp/

..-

18.10/il
Nm 18.20

- 41 -

kk. 49. Lister

leh ve il pi

madrid, 1977. augusztus 31./mti/

az el pais című madridi lap értesülése szerint több mint 1000 aláírással ellátott kérelmet nyújtottak át manuel iglesias corralnak, la coruna spanyol tartomány szenátorának. az aláírók a galíciai /északnyugat-spanyolországi/ parlamenti képviselők között járását kéri enrique lister, a spanyol polgárháború legendás híre köztársasági tábornoka hazatérésének engedélyezése érdekében. lister, a spanyol munkapárt főtitkára jelenleg párizsban él, ahová hosszú szovjetunióbeli tartózkodás után költözött.

--

kk. 50. arafat - visszatérés

fl il pi

beirut, 1977. augusztus 31./mti/

jasszer arafat, a pfsz végrehajtó bizottságának elnöke háromnapos moszkvai látogatását befejezve szerdán visszaérkezett beirutba - jelentette a wafa palesztin hírgyűjtőség.

arafat, s az általa vezetett küldöttség moszkvában szovjet hivatalos személyiségekkel, köztük andrej gromiko külügyminiszterrel folytatott megbeszéléseket./ips/

--

kk. 51. libanon - tűzérési harcok

fl il pi

beirut, 1977. augusztus 31./mti/

tíz halálos és huszonnégy sebesült áldozatot követelt az a tűzérési támadás, amelyet libanoni jobboldali erők intéztek szerdán az ország déli részén a hazafias-nemzeti erők és palesztin egységek ellenőrzése alatt álló települések ellen. a tüzpárbajba a jobboldali erők oldalán az izraeli tűzérés is beavatkozott. az izraeli légierő gépei a harcok térségében felderítő repülőket végeztek./ap/

--

18.20/il
Nm 18.30

- 42 -

kk. 52. szentágothai - nyilatkozat

sn il pi

prága, 1977. augusztus 31./mti/

szentágothai jános, a magyar tudományos akadémia elnöke szerdán befejezte csehszlovákiában tett egyhetes hivatalos látogatását. hazautazása előtt a következő nyilatkozatot adta megbeszéléseiről és a csehszlovák-magyar tudományos együttműködés fejlődéséről sebestyén tibornak, az mti prágai tudósítójának:

-látogatásom a csehszlovák tudományos akadémia elnökségének meghívására történt, és viszonzása volt jaroslav kozesnik, a csta elnöke tavalyi budapesti látogatásának. mivel a két akadémia közötti együttműködésre vonatkozó megállapodás 1979-ig érvényben van, megbeszéléseink főként azt célozták, hogy értékeljük az utóbbi években elért eredményeket, s megvizsgáljuk, hogy a pár év múlva aláírandó új egyezményben az együttműködési formák milyen irányu fejlesztését vegyük tervbe.

- az utóbbi három év együttműködési munkáját mindkét fél igen sikeresnek értékelte. jelenleg mintegy 30 tudományos intézet 50 témában működik együtt, s ezt a mértéket egyelőre nem kívánjuk megváltoztatni. szeretnénk azonban a közös kutatási témák közül néhányat mihamarabb kiemelni, és ezekre mindkét részlől a jelenleginél nagyobb erőket összpontosítani. e kiemelkedő feladatok megválasztásában tekintettel leszünk a szocialista országok tudományos akadémiai elnökeinek ez év februári moszkvai tanácskozásán elfogadott megállapodásra, amely a természettudományos kutatások számára két alapvető fontosságú témát jelölt ki: tudományos mérések automatizálásával, továbbá a speciális tudományos műszerek fejlesztésével összefüggő munkákat. első sorban ezen a két területen kívánjuk szorosabbá tenni összefogásunkat csehszlovák partnereinkkel. a társadalomtudományok terén szintén szükségnek látjuk a nagyobb koncentrációt, különösen a szlovák tudományos akadémiával való együttműködésben, amelynek keretében máris igen sikeresen munkálkodik egy történetész vegyesbizottság.
/folyt.köv./

- 43 -

18.30/il

Nm 18.40

kk. 52./szentágothai1. folyt./il

a csehszlovák akadémiai vezetőkkel abban egyeztünk meg, hogy az 1978-as év folyamán, amikorra már mindkét ország következő ötéves népgazdasági terve jobban körvonalazódik, részletesen tanácskozunk majd, hogy milyen természettudományos kutatásokat tegyünk kiemelt feladattá a kétoldalu együttműködésben is. mindkét fél abból a közös tudománypolitikai célból indul ki ugyanis, hogy az akadémiai alapkutatók nagy része is minél inkább irányuljon a népgazdaságban közvetlenül hasznosítható eredményekre, általában a társadalom igényeinek gyors kielégítésére, anélkül, hogy átvennék az ipari és mezőgazdasági kutatóintézetek feladatait.

- mostani megbeszéléseink is igazolták, hogy a csehszlovák és a magyar akadémiai kutatások az együttműködés fejlesztése révén az eddiginél jobban kiegészíthetik egymást. kézenfekvőnek látszik például a szorosabb összefogás a félvezetőkutatás terén, amelyben mindkét ország számottevő tudományos kutató kapacitást épített ki. alapvető fontosságú együttműködési lehetőségek vannak az orvostudomány biológiai területein is. a szlovák tudományos akadémia biológiai intézetének, ennek az igen nagy és jól felszerelt, általános jellegű víruskutatással foglalkozó intézménynek kutatási érdeklődéséhez két olyan terület is tartozik, amelyekhez mi, magyarok, jól hozzá tudnánk járulni kutatásainkkal, s amelyekben nagyonis érdekeltek vagyunk. az egyik a kullancsok által közvetített agyvelőgyulladás, a másik pedig azoknak a lassu hatású vírus-betegségeknek kérdése, amelyeknek valószínűleg lényeges szerepük van az idegrendszer megbetegedésében. a pozsonyi intézet természetesen együtt tudna működni a mi kitűnő, korszerű szegedi biológiai kutatóközpontunkkal a belső sejthártyák bizonyos biofizikális jelenségeinek kutatásában, a csehszlovák mikrobiológiai intézet pedig ugyancsak a szegediekkel a baktériumgenetikai kutatómunkákban. benyomásaim szerint csehszlovákia jó néhány lépéssel előbbre tart nálunk a környezetbiológiai kutatásokban, és például a csehszlovák akadémia egyes intézetei intenzíven foglalkoznak a rovarok kártétele elleni biológiai védekezés módjaival, amelyek hosszabb távon sokkal ideálisabb megoldást ígérnek, mint a jelenleg általános, de sok környezeti ártalmat okozó kémiai védekezés.

/folyt.köv./

18.40/il

Nm 18.50

- 44 -

kk. 52./szentágothai2. folyt./il

közös erővel bizonyára gyorsabban juthatunk előre. tárgyaltunk arról is, hogy a szocialista országok „intermozg”, elnevezésű közös agykutatási programjának megvalósítását fokozottabban segíthetjük, ha e téren is szorosabbá tesszük kétoldalu együttműködésünket.

- megbeszéléseink során nagy figyelmet fordítottunk az együttműködés módszereinek javítására. szóba került, hogy eddig általában igen rövid időtartamra, sokszor csak pár hétre küldtük egymáshoz tapasztalatcserére, közös kutatási munkára tudósainkat, s ezek a rövid kiküldetések rendszerint nem tesznek lehetővé olyan elmélyült együttes tevékenységet, amely a két ország kutatóinak közös tudományos publikációit is magában foglalná. pedig egyetértettünk abban, hogy a jó tudományos együttműködésnek, a valódi kutatási integrációnak végső „produktumokként”, közös tudományos műveket - cikkeket, könyveket - is eredményezniük kell. a szovjetunióval való együttműködés során már sikerült kialakítanunk a hatékonyabb, huzamosabb időtartamu tudós-cseréket, s szeretnénk ezt mielőbb megvalósítani csehszlovák-magyar viszonylatban is.

fontosnak tartjuk továbbá az ilyen munkák közösen történő megfelelő értékelését és jutalmazását is, s megbeszéltük csehszlovák partnereinkkel, hogy erre igyekszünk mielőbb konkrét javaslatot kidolgozni.

az evről évrre fejlődő csehszlovák-magyar tudományos együttműködéssel és annak eredményeivel elégedettek lehetünk. mindkét fél szeretné azonban az együttműködést minőségileg még magasabb szintre emelni, ezáltal még gyümölcsözőbbé tenni, és mostani tárgyalásainkon határozottan megnyilvánult az erre irányuló közös készség. bizonyos tehát, hogy a következő évek folyamán a tudományos akadémiáink közötti kétoldalu együttműködésben sok új, előbbrevívó tartalmú és módszerbeli vonás jelenik majd meg.

--

- 45 -

18.45/il

Nm 18.55

kk 53 noszf évforduló - kuba

fp il pi

havanna, 1977 augusztus 31.

fort péter, az mti tudósítója jelenti:

a kubai dolgozók, a társadalmi és tömegszervezetek és a különböző intézmények sikerrel és nagy aktivitással szervezték és hajtották végre a nagy októberi szocialista forradalom hatvanadik évfordulója méltó megünneplésének előkészítését célzó akcióprogramot - állapították meg annak az értekezletnek a résztvevői, amelyet a kubai kp központi bizottsága tartott havannában az évfordulóval kapcsolatos eddigi munka értékeléséről.

a kubai kp politikai bizottságának, a központi bizottságnak, valamint a társadalmi és tömegszervezetek képviselőinek részvételével megtartott értekezleten antonio perez herrero, a kb titkárságának tagja hangsúlyozta: az évfordulóig hátralévő időszakban változatlanul nagy figyelmet kell szentelni az ünneppel összefüggő ideológiai és szervezőmunkának.

antonio perez herrero az eddigi események közül kiemelte azt a társadalmi munkaakciót, amelyben 56 ezer diák vett részt, s a mezőgazdaságban végzett munkával közel négyszázezer pesot adták a fiatalok a vit szolidaritási alapba.

az értekezleten döntés született arról, hogy november hatodikán „vörös munkavasárnapot”, szerveznek, egymillió dolgozó bevonásával. az októberi forradalom ünneplésének szellemében rendezik szeptemberben a baráti hadseregek negyedik nyári szpartakiádját, újabb találkozókat szerveznek a kubában dolgozó szovjet szakemberekkel, a kubai-szovjet baráti társaság szervezésében a szovjetunió életét bemutató kiállításokat nyitnak meg.

x x x

/folyt.köv./
18.50/il
Nm 19.00

- 46 -

kk. 53./noszf folyt./il

a havannában lévő szovjet, magyar, lengyel, csehszlovák, ndk-beli, bolgár és mongol nagykövetségek képviselőinek részvételével kedden este megkezdődött az a konferenciasorozat, amelyen a résztvevők - az októberi forradalom évfordulója ünneplésének részeként - az októberi forradalomnak a szocialista országok fejlődésére gyakorolt hatása témakörét vitatják meg.

a konferencia egyébként csak egyik eseménye annak a széleskörű programnak, amelyet a szocialista diplomáciai képviseletek és a népekkel való barátság kubai intézete szervezett a hatvanadik évfordulóra.

az első konferencián a magyar tanácsköztársaság és az októberi forradalom címmel tartotta meg felszólalását hazánk havanai nagykövetségének képviselője./mti/

--

kk. 54. alain gresh sajtóértekezlete

fp il pi

havanna, 1977. augusztus 31./mti/

alain gresh, a vit nemzetközi előkészítő bizottságának havannában dolgozó szervező titkára santiago de cubában sajtóértekezleten értékelte a jövő évi xi. világifjúsági és diáktalálkozó előkészületi munkálatait.

gresh bejelentette, hogy szeptember-hó folyamán kubában megtartja első ülését a nemzetközi előkészítő bizottság végrehajtó szerve, az állandó bizottság. ennek tagjai részben már megérkeztek havannába, több résztvevő ország képviselője pedig a közeli jövőben érkezik.

/folyt.köv./
19.00/il
Nm 19.10

- 47 -

kk.54. /alain gresh folyt./il

a nemzetközi szinten folyó előkészületi munkáról a szervezőtitkár elmondta: már 55 országos előkészítő bizottság alakult - többségük Európában és Latin-Amerikában -, és intenzív munka folyik annak érdekében, hogy e bizottságok az ázsiai és az afrikai országokban is mindenütt létrejöhessenek.

a Latin-Amerikában folyó vit-előkészületek közül gresh kiemelte, azoknak az országos ifjúsági találkozóknak a jelentőségét, amelyeket a közép-amerikai országok ifjúsági és diákszervezetei rendeznek az elkövetkező hónapokban./fort/

-. -

kk. 56. izraeli bűnözés

fl il pi

tel-aviv, 1977. augusztus 31./mt/

izraeli lapjelentések és politikusok nyilatkozatai szerint az országban egyre nagyobb méreteket ölt az „amerikai stílusú”, szervezett bűnözés. begin miniszterelnök a közelmúltban aggodalommal szölt az országban e téren kialakult helyzetről, josef burg belügyminiszter pedig beismerte, hogy Izraelben is megjelentek a bűnözőket összefogó és irányító bandák, a „keresztapák”, vezetése alatt álló „családok”, ezek tevékenységüket elsősorban a kábítószerkereskedelemre, rablásokra, üzletemberek zsarolására összpontosítják.

tel-aviv-i sajtójelentés szerint a bandák rendőrségi informátorokat alkalmaznak, sőt egy ízben még arra is módjuk volt, hogy lehallgató készüléket szereljenek fel a rendőrség egyik tanácskozó termében.

egy parlamenti képviselő közlése szerint a hadsereg több nyugalomba vonult tisztje is csatlakozott a bűnözőkhöz, s „szakmai tanácsokkal”, segíti őket akcióik végrehajtásában.

az izraeli rendőrség korábban állhatatosan tagadta, hogy az országban létezne szervezett bűnözés, amely saját megállapítása szerint a hatóságok korrupszájának terméke./ap/

-. -

19.03/11

- 48 -

Nm 19.15

kk. 55. marchais - kohászat

ht dm il pi

párizs, 1977. augusztus 31./mti/

georges marchais, a francia kommunista párt főtitkára kohászok előtt tartott beszédében kifejtette, hogy a francia kommunisták a kohászati üzemek államosításáért harcolnak, mert ez az egyedüli lehetőség, hogy leküzdjék ennek az iparágnak a válságát. hozzáfűzte: a monopóliumok nyereségvágyból 1966 óta 46 ezer munkást tettek ki az utcára. ez alatt az idő alatt a kohászati trösztök hozzávetőlegesen 11,5 milliárd frank dotációt kaptak az állami költségvetésből.

marchais a francia kommunista párt nevében előterjesztette a kohászati válság leküzdésének tervét, s aláhozta, hogy a kommunisták továbbra is törekszenek a munkások igazságos követelményeinek kielégítésére./taszsz/

-. -

kk. 57. kínai beavatkozás

it il pi

1977. augusztus 31./mti/

d e l h i

dzsagdzsivan ram indiai hadügyminiszter calcuttai beszédében elmondotta, hogy Kínában továbbra is katonai kiképzésben részesítik a kelet-indiai nagaföld-tartomány és mizoram szövetségi terület szeparatista lázadóit. a nyilatkozatot közölve a dzsan jung, az indiai kommunista párt hindi nyelvű lapja rámutat: az új pekingi vezetés sem változtatott Kína korábbi indiaellenes politikáján.

a delhiben megjelenő national herald szerdai számában közölte: az India keleti területein állomásozó határőr-csapatokat készségbe helyezték, mivel egyes értesülések szerint Kínában kiképzett fegyveres naga-bandák készülnek átlépni az országhatárt.

/folyt.köv./

19.14/11

Nm 19.25

- 49 -

kk. 57./kínai folyt./il

d j a k a r t a

1. rosadnak, az indonéz parlament külügyi, hadügyi és biztonsági bizottsága elnökének közlése szerint az utóbbi hónapokban 40 ezer kínai „emigráns”, telepedett le az ország különböző területein, a hamis papirokkal rendelkező bevándorlók, száma dél-borneó tartományban eléri a 15 ezret.

rosad nyilatkozata szerint a kínából, hongkongból, vagy tajvanról érkező kínaiak letelepedése egy részletesen kidolgozott pekingi akció része. e terv keretében a „bevándorlók”, bomlasztó tevékenységet fejtenek ki azokban a fejlődő országokban, melyeknek kormánya nem hajlandó követni a kínai vezetés „utmutatásait”, /taszsz/

-. -

kk. 58. suarez - francia

bd il pi

párizs 1977. augusztus 31.

baracs dénes, az mti tudósítója jelenti:

adolfo suarez spanyol miniszterelnök „igen elégedett”, a giscard d'Estaing francia köztársasági elnökkel folytatott szerdai megbeszéléssel - franciaország azonban éppen a suarez tiszteletére rendezett ebéden hozta „lojális és becsületes”, módon vendége tudomására, hogy „nem fogja feláldozni mediterrán mezőgazdasági kultúráit spanyolország közös piaci belépése érdekében,,.

a spanyol kormányfő tiszteletére adott elysée-palota-beli ebédről kiadott közlemény kevés örömet szerezhet madridnak, bár bevezetőjében idézi a francia államfő szavait arról, hogy párizsnak minden oka megvan arra, hogy a „szomszéd, latin, demokratikus és baráti,, spanyolország közös piaci felvételét kívánja.

/folyt.köv./
19.20/il

Nm 1930

- 50 -

kk. 58./suarez folyt./il

ezután ugyanis a közlemény - ugyancsak giscard d'Estaing nyilatkozatát idézve - csak fenntartásokat sorol fel. mielőtt madrid előtt kitárnák a közös piaci kapukat, a gazdasági közösségnek olyan intézkedéseket kell hozni, amelyek megvédik a /francia/ mediterrán mezőgazdaságot /a szőlő-, bors- és gyümölcsstermelőket/, és a biztosítékoknak, amelyeket a tárgyalásokon ki kell dolgozni, „megfelelő színvonalat kell elérniük,,. ezen túlmenően az egk-nak általában is tanulmányoznia kell /előzetesen/ azt, milyen következményekkel járna a közösség kibővítése, és gondoskodnia kellene a közös piaci intézmények hatékony működésének biztosításáról. ez franciaország „lojális és becsületes,, álláspontja - szögezi le a közlemény.

az elysée-palota-beli ebéd után suarez raymond barre francia miniszterelnökkel tárgyalt, s ekkor szóba kerültek a kétoldalú kapcsolatok is. suarez elutazása előtt sajtóértekezletet tartott a párizsi spanyol nagykövetségen.

-. -

kk. 59. portugália - szakszervezeti álláspont

et il pi

liszabon, 1977. augusztus 31./mti/

soares portugál miniszterelnök közelmúltban bejelentett gazdasági és pénzügyi tervei lényegében a gazdasági tevékenység visszafogására irányulnak, és ez - megvalósulásuk esetén - a munkanélküliség növekedésében is kifejezésre jut - állapította meg szerdán kiadott közleményében a portugál dolgozók általános szövetsége - országos intersindical /cgtp/.

az egységes szakszervezet megállapította, hogy az áremelkedés már nem csupán a munkásokat sújtja, egyre érzékenyebben érinti a dolgozók más rétegeinek /alkalmazottak, technikusok és középszintű beosztottak/, valamint a nyugdíjasoknak és munkanélkülieknek az életszínvonalát.

/folyt.köv./

19.25/il

Nm 1935

- 51 -

kk.59./portugália folyt./il

a cdp elítélte a portugál miniszterelnöknek a munkások képviselői, a szakszervezetek elleni kirohanásait.

„a munkások tudatában vannak, hogy aktív részt kell vállalniuk a gazdasági nehézségek leküzdésére irányuló erőfeszítésekben - hangoztatja a közlemény. - ha azonban tovább folytatódik a jelenlegi haza- és népellenes politika, akkor semmiféle erőfeszítésre vagy áldozatvállalásra sem hajlandóak a kizárólag a nagykapitalisták, vállalkozók és földbirtokosok - az imperializmus - javát szolgáló tervek valóra váltásáért.,,/afp/

..-

kk. 60. szovjet-vietnami barátság

it il pi

1977. augusztus 31./mti/

m o s z k v a

moszkvában szerdán nagygyűlést rendeztek a vietnami szocialista köztársaság nemzeti ünnepe és a szovjet-vietnami barátsági hét megnyitása alkalmából. a rendezvényen alekszej romanov, a szovjetszkaja kultura című lap főszerkesztője hangsúlyozta, hogy a sokoldalú szovjet-vietnami együttműködés a két ország társadalmi-politikai és kulturális életének szerves részévé vált. a két nép barátsága a marxizmus-leninizmus és a proletár internacionalizmus szilárd elvein, a szocializmus és a kommunizmus felépítése magasztos eszméinek egységén alapul.

a nagygyűlésen felszólalt nguyen vinh, a vkp kb tagja is, aki a vietnami-szovjet baráti társaság küldöttségének élén érkezett a szovjet fővárosba.

/folyt.köv./
19.30/il
Nm 19.40

- 52 -

kk. 60./szovjet folyt./il

h a n o i

hanoi kormányhatározatot hoztak nyilvánosságra a nagy októberi szocialista forradalom 60. évfordulójának tiszteletére megrendezett országos munkaversenyről. mint a dokumentum leszögezi, a munkaverseny célja az ország előtt álló politikai és termelési feladatok sikeres megoldásának elősegítése./taszsz/

..-

kk. 61. hírek Lengyelországból

ba il pi

varsó, 1977. augusztus 31./mti/

edward gierek, a lemp kb első titkára szerdán látogatást tett egy varsó melletti termelőszövetkezetben, és a főváros két vállalatánál - a félvezetők tudományos-termelési központjában és egy házgyárban.

x x x

dimitri biciosz görög külügyminiszter hivatalos lengyelországi látogatásának harmadik napján krakkóba utazott, ahol megtekintette az ősi város nevezetességeit, és látogatást tett a jagello egyetemen. ezután meglátogatta a muzeumként megőrzött egykori náci haláltábor, auschwitzot, és elhelyezte az emlékezés virágait a mártírok emlékművénél, majd az esti órákban visszatért varsóba.

..-

- 53 -

19.35/il
Nm 19.45

kk. 62. afrikai hírek

rp il pi

s a l i s b u r y

1977. augusztus 31./mti/

„parlamenti választásokat,, tartottak szerdán rhodesiában. bár a hivatalos eredményeket csütörtökön teszik közzé, a hírügynökségek jelzései szerint a fajúldözök választási gépezete minden bizomnyal ismét olajozottan működött, s a „választásokból,, smith és uralmon lévő pártja, a rhodesiai front került ki „győztesen,,.

a rhodesiai parlament 66 tagu: ebből ötven képviselői széket fehérek foglalnak el. a fennmaradó 16 helyre a bennszülött lakosság „képviselői,, kerülnek: nyolcat közülük választanak, a többi az ugynevezett törzsi elektori tanácsok jelölik ki.

a zimbabwe hazafias front és a „frontállamok,, eleve színjátszásnak minősítették a „választásokat,, mivel azoknak nincs jelentősége az ország jövőjére nézve.

a választási cenzusokat a fajúldözö rezsím még 1969-ben fogalmazta meg. a választói jogot a vagyontól, a jövedelemtől és a neveltetéstől tették függővé. így egy afrikai lakos csak akkor választhat, ha vagyonának értéke eléri az 1560 dollárt, vagy a választás napjáig két éven keresztül legalább havi 65 dollárt keresett. a 21 éven felüli 2,4 millió bennszülöttről 250 000 a mezőgazdasági munkások száma - havi 17 dollár keresettel. a „legtehetősebb,, réteg, a fehéreknél szolgáló cselédek is csak mintegy 30 dollárt kapnak.

a szerdai választáson így a 265 000 fehér közül 85 000 járulhatott az urnához, míg a 6,2 millió afrikait mindössze 7400 „választó,, képviselhetette./reuter, dpa, upi alapján/

/folyt.köv./
19.46/il
Nm 1955

- 54 -

kk. 62./afrikai folyt./il

m ü n c h e n

john vorster dél-afrikai miniszterelnök a szerdán megjelent quick című nyugatnémet magazinban kijelentette: pretoria sohasem fogadja el a többségi kormányzás elvét.

együttal figyelmeztetett, hogy dél-afrika „nem tűr el semmiféle külföldi nyomást,,. azokra a jelentésekre, amelyek szerint az egyesült államok pretoriát igyekeznek megnyerni a rhodesiai rendezés befolyásolására, vorster úgy nyilatkozott: „senkitől sem fogadok el parancsot...,,/reuter/

a d d i s z a b e b a

etiópiai források szerint a szerdai nap folyamán nem jelentettek súlyosabb összeecsapásokat ogaden térségéből, valamint szidamo és bale tartományokból. etiópiai sajtójelentések arról számolnak be, hogy különböző körzetekben végrehajtott katonai műveletekben az elmúlt két napon 141 ellenséges katona vesztette életét.

sajtóértesülések szerint az edu monarchista szervezet 220 tagja megadta magát a hatóságoknak gondar tartományban. valamenyien nevelő táborokba kerülnek./tanjug/

r a b a t

ahmed laraki marokkói külügyi államminiszter szerdán rabatban iszmail ali abukar szomáliai alelnökkel a kétoldalu kapcsolatokról és az afrika szarvának nevezett térségben bekövetkezett fejleményekről tanácskozott./ina/

--

- 55 -

19.55/il
Nm 20.05

kk. 63. ciprus új elnöke - bt ülés

et il pi

nicosia, 1977. augusztus 31./mti/

szpirosz kiprianu lett a ciprusi köztársaság új elnöke az augusztus elején szivroham következtében elhunyt makariosz érsek utódaként.

a nicosiai parlamentben képviselt politikai pártok javaslataira a görög közösség valamennyi pártja elfogadta kiprianu egyedüli jelölését az elnöki tisztségre. a javaslatot a szigetország lakossága is támogatta. az alkotmánynak megfelelően az államfői tisztségre való más jelölt hiján - szerdán választások megtartása nélkül iktatták be a ciprusi köztársaság elnöki tisztségébe szpirosz kiprianut.

az új ciprusi államfő 1932 októberében született, képzettsége jogász. ciprus függetlenségének kihirdetésétől, 1960-tól 1972-ig külügyminiszterként tevékenykedett. 1976 szeptemberében a ciprusi parlament elnökévé választották. makariosz érsek, államfő halála után az ország ügyvezető elnöki tisztét töltötte be.

kiprianut az elhunyt elnök politikai irányvonala következetes hívének tartják, aki a szigetország problémájának rendezésében az ENSZ-ciprussal kapcsolatos határozatainak megvalósításáért szállt sikra./taszsz/

x x x

az ENSZ biztonsági tanácsa szerdán magyar idő szerint az esti órákban megkezdte a ciprusi problémával foglalkozó rendkívüli ülését.

a kérdés megtárgyalását a ciprusi köztársaság kormánya kérte a szigetország politikai helyzetének kiéleződése miatt.

mint a nicosiai kormány hangsúlyozta, a ciprusi kérdés igazságos rendezéséhez az ENSZ ismert határozatainak mielőbbi teljesítésére, és mindenekelőtt a ciprusi köztársaság függetlenségének, szuverenitásának, területi egységének és el nem kötelezett politikája folytatásának támogatására van szükség./taszsz, ap, afp/

--

- 56 -

20.00/il

Nm 20.10

kk. 64. oláh istván irakban

fl il pi

bagdad, 1977. augusztus 31./mti/

oláh istván altábornagy, honvédelmi miniszterhelyettes, a magyar néphadsereg vezérkari főnöke, hivatalos iraki látogatásának ötödik napján, szerdán ellátogatott az ország északi részén lévő mosulba. megismerkedett a város történelmi nevezetességeivel, gazdasági és kulturális fejlődésével.

felkereste a mosul közelében lévő, s az i.e. 300-i.sz.-200 között virágzott hatra várost is, és megtekintette ősi templomait.

oláh istván a délután folyamán visszatért bagdadba./ina/

--

kk. 65. kubai-amerikai

et dm il pi

havanna, 1977. augusztus 31./mti/

havannába érkezett Lyle Franklin Lane amerikai diplomata, aki csütörtöktől az egyesült államok érdekképviseleti irodáját vezeti a kubai fővárosban svájc ottani nagykövetségén.

a kubai köztársaság és az amerikai egyesült államok a két ország kormánya május 30-án New Yorkban kicserélt jegyzéke értelmében szeptember 1-től kölcsönösen érdekképviseleti irodát működtet svájc havannai, illetve csehszlovákia washingtoni nagykövetségén.

a megállapo

↓
dás célja, hogy lehetővé tegye a két ország kormánya közötti kapcsolattartást, valamint kuba és az egyesült államok állampolgárai számára a konzuli ügyek folyamatos, szélesebb körű ellátását. ezt a diplomáciai lépést mind a svájci, mind a csehszlovák kormány előzetesen már jóváhagyta./afp, tanjug/

--

20.25/il

Nm 20.35

- 57 -

kk. 66. sri lanka

it il pi

colombo, 1977. augusztus 31./mti/

sri lanka kormánya szerdán feloldotta a két hete elrendelt kijárási tilalmat, amelyet a szigetország tamil kisebbsége és a szingalézek közötti összecsapások miatt vezettek be. a véres összetűzések több, mint másfélszáz halálos áldozatot követeltek, s az anyagi károk is jelentősek.

a colombói rádió közlése szerint az egész országban rendeződött a helyzet, de a kijárási tilalom feloldása ellenére a városokban, falvakban és az utakon katonai és rendőrijárőrök cirkálnak. j. r. dzsa jevardene miniszterelnök bejelentette, hogy a kormány különbizottságot alakít a zavargások okainak kivizsgálására./taszsz, upi, ina/

x x x

colombói értesülések szerint a sri lanka-i rendőrség nyomozást folytat egy összeesküvés résztvevői után, akik dzsa jevardene miniszterelnök meggyilkolására szövetkeztek. az ügyben egy személyt már letartóztattak./afp/

--

kk. 67. rövid hírek

rp pv il pi

1977. augusztus 31./mti/

szófia: szakszervezeti tárgyalások

szófiában szerdán befejeződtek a hivatalos tárgyalások a bolgár szakszervezetek központi tanácsának küldöttsége és az iraki szakszervezetek általános szövetségének delegációja között. a tárgyalások eredményeképpen jóváhagyták a két szakszervezet együttműködési tervét az 1978/79-es évekre. tobor zsvikov, a bolgár kp kb első titkára, az államtanács elnöke szerdán fogadta mohammed ajist, az iraki szakszervezetek szövetségének elnökét./mti/

/folyt.köv./

20.40/il

Nm 20.50

- 58 -

(általános)

kk. 67./rövid folyt./il

jasenovac: tömegsírok

ujabb 117 tömegsirt tártak fel a horvátországi jasenovac városka közelében. a második világháború alatt e helyen az usztasák hat koncentrációs tábort létesítettek. feltételezések szerint, amelyeket megerősítenek a most feltárt sírok is, 700 000 felnőttest és gyermeket pusztítottak itt el az usztasák.
/tanjug/

genf: cigányok

a kisebbségekkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetések problémájával és a kisebbségek jogainak védelmével foglalkozó ENSZ-albizottság elé szerdán határozati javaslatot terjesztettek, amely intézkedéseket szorgalmaz a világ különböző térségeiben élő tízmillió cigány helyzetének javítására. a határozatot az albizottság tagjainak egy csoportja nyújtotta be, rámutatva - bizonyos országokban - a cigányok nyomoruságos életkörülményeire./reuter/

Lisszabon: új főparancsnok

James H. Scott amerikai ellentengernagy szerdán átvette a NATO ibériai atlanti parancsnoksága /iberlant/ főparancsnokának tisztségét./reuter/

bangkok: határlezárás

a thaiföldi hatóságok kedden lezárták a thaiföldi-laoszi határon létesített egyik átkelőhelyet. a határállomást a mekong folyó partján létesítették, nong khai thaiföldi városban./upi, reuter/
/folyt.köv./

- 59 -

Nm 20.55

kk. 67./rövid folyt./il

London, róma:európai űrhajósjelöltek

olaszország és angliá szerdán kijelölte öt-öt potenciális űrhajósát. rajtuk kívül tíz másik nyugat-európai országban is kijelölnek személyeket arra, hogy közülük hárman majd tagjai legyenek az 1980-ra tervezett első közös „amerikai-európai„ űrhajólegénységnek./reuter, ap/

--

kk. 68. szovjet-amerikai tárgyalások-halasztás

ht pv il pi moszkva, 1977. augusztus 31./mti/

a szovjetunió és az egyesült államok korábban megállapodott abban, hogy külügyminiszterek szeptember 7-9-én bécsben találkoznak, és folytatják a hadászati fegyverrendszerek korlátozásával, valamint más kölcsönös érdeklődésre számot tartó kérdésekkel kapcsolatos tárgyalásaikat. egy újabb megállapodás szerint a találkozót szeptember második felére halasztották, amikor andrej gromiko az ensz-közügyülés ülészaka idején washingtonba látogat.
/taszsz/

--

kk. 69. hírek csehszlovákiából

sm il ve pi prága, 1977. augusztus 31./mti/

a magyar országgyűlés irodájának küldöttségét, amely munkalátogatáson prágában tartózkodik, szerdán fogadta alois indra, a cskp kb elnökségének tagja, a csehszlovák szövetségi gyűlés elnöke.

x x x

/folyt.köv./
20.50/il

Nm 2100

- 60 -

kk. 69./ hírek folyt./il

lubomir strougal csehszlovák miniszter elnök szerdán prágában fogadta habib satti tunéziai külügyminisztert, aki nem hivatalos látogatáson van csehszlovákiában. megbeszélésükön hangoztatták a két ország közötti kapcsolatok mindenirányú elmélyítésében való közös érdekeltségüket, és eszmecserét folytattak a tunéziai iparosításban való csehszlovák részvétel fokozásáról.

x x x

a vietnami szocialista köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából képzőművészeti kiállítás nyílt szerdán prágában. a kiállítás plakátokkal és népi festményekkel szemlélteti vietnam multját, népének hősiességét, függetlenségét és mai életét.

x x x

a jövőre prágában rendezendő bélyeg-világkiállítás előkészületei keretében a csehszlovák távközlési minisztérium szerdán új különleges, művészi bélyegsorozatot adott ki. a négy darabból álló sorozat csehszlovákia legjellegzetesebb népviseleteit ábrázolja, s mindegyiken szerepel a prágai világkiállítás emblémája is.

x x x

a prágai állatkertben szerdán véget ért az ugynevezett „nyitott kapuk hete„ amelynek során a gyermekek ingyen kereshették fel az intézményt. e hét során 12 000 kis látogató ismerkedett és barátkozott az állatkert 600 állatfajtajával, és sokan közülük résztvettek a zoológusok által külön a gyermekek számára tartott tájékoztatókon és biológiai vetélkedőkön.
/sebestyén/

--

20.55/il
Nm 2105

- 61 -

kk. 70. barre - taszsz

rp il pi

moszkva, 1977. augusztus 31./mti/

augusztus 29. és 31. között a szovjetunióban tartózkodott mohammed sziad barre, a szomáli forradalmi szocialista párt kb főtitkára, a szomáli demokratikus köztársaság államfője, a minisztertanács elnöke.

mohammed sziad barre megbeszélést folytatott alekszej korsziginnel, az szkp kb politikai bizottságának tagjával, a szovjetunió minisztertanácsának elnökével, mihail szuszlovval, az szkp kb politikai bizottságának tagjával, az szkp kb titkárával és andrej gromikoval, az szkp kb politikai bizottságának tagjával, a szovjetunió külügyminiszterével.

a megbeszéléseken a felek véleménycserét folytattak a kölcsönös érdeklődésre számotartó kérdésekről./taszsz/

--

kk. 71. arafat látogatása - közlemény

fl il pi

moszkva, 1977. augusztus 31./mti/

a szovjet fővárosban szerdán hivatalos közleményt hoztak nyilvánosságra a jasszer arafat, a pfsz végrehajtó bizottságának elnöke által vezetett palesztinai küldöttség moszkvai látogatásáról, s szovjet politikusokkal, köztük andrej gromikoval, az szkp kb politikai bizottságának tagjával, külügyminiszterrel folytatott megbeszéléseiről.

a közlemény szerint a tárgyalások során a felek hangsúlyozták, hogy továbbra is elengedhetetlen az izraeli agresszió következményeinek felszámolásáért, a valóban igazságos és szilárd közel-keleti békéért vívott elszánt küzdelem.

/folyt.köv./

21.05/il

Nm 21.15

- 62 -

kk. 71./arafat folyt./il

kifejezték komoly aggodalmukat amiatt, hogy izrael provokációkat hajt végre libanon ellen, kísérletet tesz az ország belügyeibe való beavatkozásra, s lépéseivel, különösen dél-libanonban, fokozza a feszültséget.

a közlemény a továbbiakban rámutat: a közel-keleten zajló, s a térség problémáival kapcsolatos események arról tanuskodnak, hogy „a közel-keleti rendezés valamennyi kérdésnek átfogó megoldását csupán a valamennyi, közvetlenül érintett fél, köztük a palesztinai felszabadítási szervezet, a palesztinai arab nép elismert képviselője részvételével megrendezendő genfi békeértekezlet biztosíthatja,..

a szovjetunió és a pfsz megerősítették, hogy továbbra is mindent megtesznek a genfi békeértekezlet munkájának a lehető legrövidebb időn belül történő felújítása érdekében.

jasszer arafat a megbeszélések során megerősítette, hogy a pfsz politikájának sarkalatos pontja a szovjetunióhoz és a szocialista közösség többi országához fűződő baráti kapcsolatainak erősítése./taszsz/

--

kk. 72. suarez rómában

et il pi

róma, 1977. augusztus 31./mti/

adolfo suarez spanyol kormányfő nyugat- és dél-európai körútja során szerdán este rómába érkezett. a spanyol miniszterelnök támogatást kíván szerezni madrid közös piaci felvételéhez.

az olaszországi látogatás során suarez csütörtökön fogadja giovanni leone olasz államfő és giulio andreotti miniszterelnök./upi, ap, afp/

--

- 63 -

21.14/il

Nm 21.22

kk. 73. két afrikai hír

rp dm il pi

p r e t o r i a

1977. augusztus 31./mti/

a dél-afrikai kormány szerdán bejelentette, hogy a délnyugat-afrikában /namibia/ fekvő walvis bay kikötőváros csütörtöktől kezdve a dél-afrikai köztársaság területét képezi.

john vorster dél-afrikai miniszterelnök korábban nyugati képviselőkkel folytatott megbeszélésén már kijelentette, hogy a kikötőváros namibia függetlenné nyilvánítása után sem lehet délnyugat-afrika része.

a namibiai nép törvényes képviselőjeként elismert délnyugat-afrikai népi szervezet /swapo/ többször is leszögezte, hogy walvis bay-nek namibiához kell tartoznia./reuter/

l u s a k a

rhodesiai repülőgépek szerdán feira város térségében zambiai területet bombáztak - jelentette be a zambiai kormány szóvivője.

a bombázást megelőzően rhodesiai és zambiai katonai egységek tüzharcot folytattak egymással.

a szóvivő közölte, hogy az újabb rhodesiai provokáció tovább súlyosbitja a helyzetet./afp/

--

kk. 74. rövid hírek

et pv il pi

moszkva:pimen

1977. augusztus 31./mti/

a munka vörös zászló érdemrendjével tüntették ki szerdán a kreml-ben piment, moszkva és minden oroszok pátriárkáját, a 67 éves pátriárka magas kitüntetését „a béke védelmében kifejtett jelentős hazafias tevékenységéért”, kapta./taszsz/
/folyt.köv./
21.25/il

- 64 -

N/m 2132

kk.74./rövid folyt./il

santiago:felipe gonzález

felipe gonzález, a spanyol szocialista munkáspárt főtitkára befejezte chilében tett látogatását. a főtitkár megpróbált közbenjárni két, a chilei légierő hditanácsa által 25, illetve 30 évi börtönbüntetésre ítélt szocialista politikus szabadon bocsátásáért./afp/

helsinki:kongresszus

a 6. nemzetközi biológus kongresszus szerdán a finn fővárosban befejezte tanácskozását. husz ország több mint háromszáz szakembere a helsinki tanácskozáson a kromoszómakutatásban elért eredményeket vitatta meg./taszsz/

kairó: óvintézkedések

óvintézkedéseket léptetett életbe az egyiptomi kormány az esetleges kolerajárvány elkerülésére, miután a közel-keleti térség egyes országaiban a közelmúltban egyre gyakoribbá vált e betegség. mintegy két és félmillió embert oltottak be a betegség elleni szérummal. fokozott egészségügyi felügyeletet gyakorolnak az ország repülőterein és kikötőiben, valamint az ivóvíz-tisztító berendezések felett./mena/

/jelentkezése.

ashabad:magyar együttes

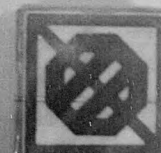
nagy sikerrel szerepel a szovjetunióbeli türkméniában a corvina együttes - jelenti a taszsz hírügynökség. a magyar zenekar három nagysikerű koncertet adott ashabadban, ahol a helybeli lakosok a fonográf-együtt és korábbi vendégszereplésekor már megszerették a magyar beat-zenét./taszsz/

--

- 65 -

21.30/il

N/m 2140

kk.75. ciprus - bt-ülés

et dm il pi

new york, 1977. augusztus 31./mti/

rendkívüli ülésre ült össze szerdán az ensz biztonsági tanácsának 15 tagja, hogy a nicosiai kormány kérésére megvitassa a szigetországban feszültté vált politikai helyzetet.

az elsőként felszólaló joannisz hrisztofidesz ciprusi külügyminiszter a török hatóságok legújabb akciói nyomán súlyossá vált helyzetre mutatott rá, és felszólította a bt-t, hogy gyors és határozott intézkedésekkel „vessen véget famagusta kikötőváros török gyarmatosítása tervének,,.

azzal vádolta beszéde további részében ankarát, hogy a csapatai által megszállt ciprusi területen fel akarja számolni a szigetország görög lakosainak jelenlétét, hogy ciprus egy részének annektálásával kettészakítsa az országot.

george papuliasz görög ensz-nagykövet azt vetette törökország szemére, hogy famagusta török lakosokkal történő betelepítésével „visszafordíthatatlan helyzetet,, kíván létrehozni, hogy így véglegesen felszámolja a közösségek közti tárgyalások sikerének minden reményét.

vedat celik, az egyoldalúan kikiáltott ciprusi török szövetségi állam külügyminisztere azt hangoztatta, hogy a ciprusi görög kormány kérésére összehívott bt-ülés indokolatlan, és a nicosiai kormány belpolitikai megfontolásokból folyamodott e lépéshez. cáfolta a famagusta betelepítésére vonatkozó értesüléseket, és megismételte a törökök azon korábbi vádját, hogy a szigetország problémájának rendezésére hozott korábbi ensz-határozatok elfogadásakor nem hallgatták meg a ciprusi török közösség véleményét.

ilter tunkmen, törökország állandó ensz-képviselője szintén indokolatlannak nevezte a biztonsági tanács ülésének összehívását, és visszautasította a famagustával kapcsolatos görög vádak.

a felszólalások után a biztonsági tanács felfüggesztette ülését - az újabb tanácskozásra magyar idő szerint szerdán az éjjeli órákban kerül sor./afp, upi, ap, reuter/

--

21.45/11

- 66 -

Nm 2155

kk.76. külpolitikai hireink jegyzéke 16. 00 órától zárásig

il pi

1977. augusztus 31.

46. szocialista internacionálé
47. carrillo
48. hajótűz
49. lister
50. arafat-visszatérés
51. libanon
52. szentágothai nyilatkozat
53. kuba-évforduló
54. alain gresh sajtóértekezlete
55. marchais-kohászat
56. izraeli bűnözés
57. kínai beavatkozás
58. suarez
59. portugália
60. szovjet-vietnami barátság
61. hírek Lengyelországból
62. afrikai hírek
63. ciprus új elnöke
64. oláh istván irakban
65. kubai-amerikai
66. sri lanka
67. rövid hírek
- szófia: szak szervezeti tárgyalások
- jasenovac tömegsírok
- genf: cigányok
- lisszabon: új főparancsnok
- bangkok: határlezárás
- london, róma: európai úrhajósjelöltek
68. szovjet-amerikai tárgyalások - halasztás
69. hírek csehszlovákiából
70. barre - taszsz
71. arafat látogatása - közlemény
72. suarez romában
73. két afrikai hír
74. rövid hírek
- moszkva: pimen
- santiago: felipe gonzález
- helsinki: kongresszus
- kairó: óvintézkedések
75. ciprus - bt-ülés
76. hírjegyzék

--

- v é g e -

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: köves tibor
szerkesztette: nyárádi róbert, németh gyula, éliás béla,
pirityi sándor

22.00/11

- 67 -

Nm 2155

60.010/4

M.T.I.

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3.

Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Külföldi hírek

kk. 1. várható

pl il nt

1977. szeptember 1./mti/ csütörtök

róma: suarez spanyol kormányfő tárgyalásai

peking: folytatódik titó látogatása

havanna, washington: az egyesült államok és kuba diplomáciai érdekképviselőinek egyidejű megnyitása

salisbury: david owen és andrew young a rhodesiai fővárosban

kairó: barre somáliai államfő tárgyalásai

new york: bt-tanácskozás ciprusról

7.13/11

--

- 1 -

R 800